

بانک کشاورزی

پیام مهر

ماهنامه داخلی بانک کشاورزی | سال ۷۱ | شماره ۲۱۶ | آبان و آذر ۱۴۰۲

- اولویت، تداوم حمایت از تولید در بخش کشاورزی است
- منابع ملی در خدمت امنیت غذایی
- کشاورزی، مقصد جدید منابع مالی صندوق‌های نفتی
- آب کشاورزی در مواجهه با دوراهی، صرفه‌جویی، یا بهره‌وری.

از رکود تا بازگشت به حیات

سیاست‌های بانک کشاورزی برای احیای بنگاه‌های راکد و تعطیل شده

طرح احسان

بازپرداخت به صورت:

۱۲ ماهه
۳۶ ماهه

با کارمزد صفر یا ۴ درصد

می‌تونی تا
۳ میلیارد ریال
وام قرض الحسنه بگیری

اداره گل روابط عمومی
مرکز ارتباط سبز: ۰۲۱-۸۱۳۰۱
@keshavarzibank
www.bki.ir

یافتن الگوی مصرف بهینه

کشت گلخانه‌ای قابل توجه است اما با آن نمی‌توان کشور را اداره کرد و با توجه به زمین، خاک و آب موجود در کشور، باید با دانش بنیان کردن کشاورزی و یافتن الگوی مصرف بهینه، از نابودی خاک و هدررفت آب جلوگیری، و صرفه‌جویی در آب را به صورت جدی دنبال کرد.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی
۱۰ بهمن ۱۴۰۰
منبع: khamenei.ir

شعبه، کانون اعتمادآفرینی

تجربه عملی در دنیای اقتصاد می‌گوید تنها یک عمل اقتصادی است که صرفاً منجر به خیر می‌شود و نتایج منفی همزمان با نتایج مثبت خود ندارد. این عمل اقتصادی، پس‌انداز و تبدیل هزینه‌های مصرفی به هزینه‌های سرمایه‌گذاری است. غیر از آن، هر فعل اقتصادی و هر سیاست مدیریتی در حوزه اقتصاد دربردارنده هر دو نوع نتیجه مثبت و منفی است: سیاست انبساط پولی رونق می‌آورد، اما تورم هم؛ سیاست حمایت از تولید داخلی اشتغال ایجاد می‌کند، اما ناتوانی در رقابت هم؛ سیاست ارزان‌سازی ارز، واردات و تولید متکی به مواد اولیه وارداتی را صرفه‌مند می‌سازد، اما تضعیف صادرات را هم؛ ... این داستان را می‌توان بسیار ادامه داد: در مورد نرخ بهره، حجم بودجه، سوبسیدها، نقدینگی و از همه مهم‌تر واسطه‌گری و دلالی که بخشی از زندگی امروزه همه ما شده و این آخری شاید منافع کوتاه‌مدتی برای صاحب سرمایه داشته باشد، اما ارکان و پایه‌های اقتصاد را سست می‌کند.

اما نکته اینجاست که این مفاهیم کلان اقتصادی را چگونه می‌توان به مردم منتقل کرد؛ همان مردمی که سرمایه‌های خرد و کلان‌شان در جامعه پراکنده بود و گاه در مسیر خرید و فروش ارز قرار می‌گیرد و گاه واسطه ورود خودرو به کشور. چگونه می‌توان این مفهوم را به آنها منتقل کرد که پس‌انداز و تبدیل هزینه‌های مصرفی به هزینه‌های سرمایه‌گذاری، شاید سودی کمتر از واسطه‌گری و دلالی داشته باشد اما ثبات اقتصادی و درآمد مطمئن را در آینده به همراه خواهد داشت.

بی‌شک انتقال این مفهوم از طریق تیزرهای تلویزیونی و بیلبوردهای بزرگ تبلیغاتی و البته وعده‌های جوایز حساب و سودهای خاص محقق نخواهد شد و هیچکس با دیدن این تبلیغات، داشته خود را نزد بانک انباشته نکرده است. صاحب سرمایه به دنبال اعتماد است، اعتمادی که از بیلبورد تبلیغاتی و تیزر تلویزیونی کسب نکرده و تنها از طریق ارتباطی چهره به چهره حاصل می‌کند. اینجاست که جایگاه شعبه به عنوان قلب تپنده بانک عیان می‌شود. چراکه به واسطه ارتباط نزدیک و مستقیم با مشتری و اعتمادی که میان‌شان حاکم است، این مفهوم را به او منتقل می‌کنند که پس‌انداز و تبدیل هزینه‌های مصرفی به هزینه‌های سرمایه‌گذاری تنها عمل اقتصادی است که صرفاً منجر به خیر می‌شود.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست

اولویت، تداوم حمایت از تولید در بخش کشاورزی است

۴

از رکود تا بازگشت به حیات

۱۰

طلوع ظرفیت‌های تازه در اقتصاد کشاورزی

۱۶

منابع ملی در خدمت امنیت غذایی

۱۸

کشاورزی، مقصد جدید منابع مالی صندوق‌های نفتی

۲۰

هدایت تسهیلات در کانال قرض الحسنه

۲۶

بانگداری پیوندی رهیافتی برای توانمندسازی

۳۰

آب کشاورزی در مواجهه با دوراهی «صرفه جویی» یا «بهره‌وری»

۴۰

شناسنامه

نشانی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، نبش
خیابان پاتریس لومومبا، شماره ۲۴۷
کدپستی: ۱۴۴۵۹۹۴۳۱۶
تلفن: ۸۸۲۴۵۰۱۰
نمابر: ۸۴۸۹۶۰۰۱
وبسایت: www.bki.ir

صاحب امتیاز: بانک کشاورزی
مدیرمسئول: سعید شهبازی
سردبیر: احمد بهرامی
همکاران این شماره:
محمود بیگی، محمد مهدی بقائی، فریبا
خرمی، علی عزیزی رستم و علی اصغر غلامزاده

پیام مهر

ماهنامه داخلی بانک کشاورزی

| سال ۷۰ | شماره ۲۱۶ |

آبان و آذر سال ۱۴۰۲

مروری بر کلیدواژه‌های سخنان مدیرعامل بانک کشاورزی:

اولویت، تداوم حمایت از تولید در بخش کشاورزی است

بازخوانی کلیدواژه‌های راهبردی سخنان فرشید فرخ‌نژاد، مدیرعامل بانک کشاورزی، بی‌تردید ترسیم‌گر نقشه راه پیش‌روی این بانک است که با چه اولویت‌ها و تاکیداتی در مسیر هدایت منابع و حمایت از بخش کشاورزی گام برمی‌دارد؛ این اولویت‌ها و راهبردها را در ادامه مرور می‌کنیم.

تداوم حمایت

تامین مالی بخش کشاورزی و حمایت از فعالان و تولیدکنندگان این بخش، رسالت اصلی بانک کشاورزی است و در هر شرایطی تداوم این حمایت‌ها مورد تأکید است و تقویت توان حمایتی بانک کشاورزی، کیفیت ارائه خدمات به جامعه هدف و ذینفعان را افزایش خواهد داد.

تحکیم امنیت غذایی

۹۰ سال قدمت و ماندگاری بانک کشاورزی، نتیجه و میراث تلاش صادقانه همکاران

ما در ادوار مختلف است و امروز مفتخریم که در خدمت جامعه هدف بسیار بزرگ و مهمی هستیم؛ در ادامه مسیر هم می‌توانیم بیش از پیش در ایفای مسئولیت‌ها، خدمت به بخش کشاورزی و تحکیم زیرساخت‌های امنیت غذایی کشور موفق باشیم.

تمرکز بر مشتری

هیچ کسب‌وکار موفق نمی‌تواند بدون توجه به نیازها و خواسته‌های مشتریان به کمال رسیده و برنامه‌های خود را به خوبی محقق کند؛ بنابراین، لازمه موفقیت بانک در این است که همواره توجه جدی به مقوله مشتری بانک در صدر برنامه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها قرار گیرد.

رعایت امانتداری

نوع رفتار بانکداران در تعامل با مشتری نقشی حیاتی در موفقیت بانک خواهد داشت. همه ما باید به عنوان بانکداران حرفه‌ای ضمن حفظ حریم شخصی و اطلاعات مشتریان، رعایت امانتداری را سرلوحه کارهای خود قرار داده و در دنیای فن‌آورانه امروزی، هرگونه سوء استفاده از اطلاعات مشتریان و منابع بانکی را به دقت شناسایی و برای جلوگیری از آن اهتمام لازم را داشته باشیم.

رقابت مثبت

با حاکمیت نگرش «فرآیند محور» در بانک، این باور در ذهن همه کارکنان تقویت خواهد شد که هر یک از ما یک بانکدار و عضوی از یک فرآیند جامع هستیم، که لازمه جاری و ساری شدن آن در بدنه سازمان، ارتباط و یکپارچگی تک‌تک اعضا در این فرآیند است. بر اساس این نگرش، هر یک از کارکنان به عنوان جزئی از کل بانک کشاورزی، همگرا و همسو هستند.

تخصیص هدفمند

بانک کشاورزی با اتکا به گستردگی شعب در سراسر کشور و همچنین ظرفیت‌های بالای کارشناسی، آگاهی و شناخت خوبی نسبت به جامعه هدف دارد و با استفاده از این امکانات قادر خواهیم بود منابع ملی را در محل مناسب و همسو با رونق تولید در بخش کشاورزی اختصاص دهد.

در مسیر نوآوری

الزام امروز بانک، تمرکز بر نوآوری در حوزه‌های مختلف به ویژه بانکداری الکترونیک، ارائه ساز و کارهای جدید با هدف رفع موانع و ارائه خدمات نوین متناسب با نیازهای جامعه هدف است. چنانکه یکی از ظرفیت‌های موجود برای ارائه خدمات بهتر به جامعه هدف، توسعه خدمات بانکداری الکترونیک بوده و استفاده از تجربیات روز دنیا می‌تواند در تحقق این امر راهگشا باشد.

توسعه بخش کشاورزی: نقطه عطف تعامل وزرات جهاد کشاورزی و بانک کشاورزی

تبیین راهبردها در روز میزبانی از وزیر

وزرات جهاد کشاورزی سیاست‌های کلان و راهبردهای دولت در بخش کشاورزی را تبدیل به استراتژی می‌کند و زیرساخت‌های توسعه بخش را فراهم می‌آورد و بانک کشاورزی، با حمایت مالی و تأمین منابع مورد نیاز، مسیر توسعه پایدار در بخش کشاورزی را تسهیل می‌کند. تجربه سال‌ها همراهی و همکاری وزرات جهاد کشاورزی و بانک کشاورزی به خوبی نشان می‌دهد در هر برهه‌ای این دو نهاد بالاترین سطح همکاری را با هم داشته‌اند، بخش کشاورزی با کمترین چالش ممکن مواجه بوده و در راه توسعه پایدار، استوار و اثرگذار گام زده است.

هشتم آبان ماه، بانک کشاورزی میزبان محمدعلی نیکبخت وزیر جهاد کشاورزی و کاظم خاوازی قائم مقام و معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی بود تا ضمن تبیین راهبردها، این دو نهاد عالی با توان و ظرفیت بالاتری در مسیر حمایت از بخش کشاورزی گام بردارند.

عملکرد بانک کشاورزی، شایسته تقدیر است

محمدعلی نیکبخت وزیر جهاد کشاورزی، در این نشست با قدردانی از مدیرعامل و عملکرد خوب مجموعه بانک کشاورزی گفت: از تمام ظرفیت‌ها برای تقویت بانک کشاورزی و رفع موانع و محدودیت‌های این بانک در تأمین منابع مورد نیاز بخش کشاورزی، استفاده خواهیم کرد. نیکبخت حمایت بانک کشاورزی از تولیدکنندگان بخش کشاورزی و مشارکت آنان در اجرای برنامه‌ها و سیاست‌های وزارت جهاد کشاورزی را شایسته

وزیر
جهاد کشاورزی:

۵۰

درصد

سهم بانک کشاورزی از کل
تسهیلات پرداختی شبکه
بانکی به بخش کشاورزی

قدردانی دانست و اظهار داشت: تقویت بانک کشاورزی در ابعاد مختلف، موجب رونق تولید بخش کشاورزی خواهد شد.

وی با اشاره به محدودیت منابع و ضرورت توزیع آن متناسب با اولویت‌ها، خاطرنشان کرد: در حال حاضر نیاز بخش کشاورزی به تسهیلات چندین برابر منابع موجود است و ضروری است از تمام امکانات موجود برای رفع محدودیت‌های بانک کشاورزی در تأمین منابع استفاده کنیم. وزیر جهاد کشاورزی با تأکید بر ارائه برنامه‌های عملیاتی و اجرایی برای تأمین منابع مورد نیاز از سوی بانک کشاورزی، تصریح کرد: از همه ظرفیت‌ها برای اجرایی شدن این برنامه‌ها استفاده و در صورت نیاز تا بالاترین سطح در دولت پیگیری خواهد شد.

نیکبخت در تشریح اولویت‌های بخش کشاورزی، به صنعت شیلات و قابلیت‌های این بخش و نقش آن در تولید، اشتغال و صادرات اشاره و اظهار کرد: با توجه به توانمندی‌های موجود در این بخش و تعداد طرح‌های راکد و نیمه تمامی که در سراسر کشور وجود دارد، ضروری است از منابع و تسهیلات بانک کشاورزی برای راه اندازی مجدد طرح‌های این حوزه استفاده شود.

۱

رتبه

رتبه بانک کشاورزی در
شاخص تراکنش‌های موفق
شتابی در شبکه بانکی

وی با اشاره به صنایع تبدیلی و وضعیت طرح‌های نیمه تمام این بخش، بر برنامه‌ریزی و حمایت تسهیلاتی برای بهره‌برداری از این طرح‌ها به عنوان یکی دیگر از اولویت‌های وزارت جهاد کشاورزی، تأکید کرد و یادآور شد: بهره‌برداری از این طرح‌ها ارزش افزوده قابل توجهی برای اقتصاد کشور به ارمغان خواهد آورد. وزیر جهاد کشاورزی حمایت از حوزه دام و طیور را از دیگر اولویت‌های این وزارتخانه برشمرد و با بیان اینکه شناسایی واحدهای راکد و نیمه‌تمام این بخش در دستور کار قرار گرفته است، ابراز امیدواری کرد: در مرحله بعد با کمک بانک کشاورزی، این طرح‌ها به چرخه تولید باز خواهند گشت. نیکبخت با بیان اینکه در زمینه تولید و توسعه کشت گلخانه ای نسبت به دو سال گذشته شاهد تحول قابل توجهی هستیم و متقاضیان زیادی برای فعالیت در این حوزه به ویژه صادرات اعلام آمادگی کرده‌اند، خاطرنشان کرد: حمایت از فعالان این بخش نیز جزو اولویت‌های وزارت جهاد کشاورزی است.

وزیر جهاد کشاورزی، با تأکید مجدد بر موضوع محدودیت منابع افزود: نباید خود را به منابع موجود محدود کنیم بلکه باید راه‌های جدیدی برای تأمین منابع مورد نیاز بخش کشاورزی پیدا کرده و بستر مناسبی را برای سرمایه‌گذاری در این حوزه ایجاد کنیم. وی در ادامه، حمایت از تولیدکنندگان و فعالان بخش کشاورزی را وظیفه اصلی وزارت جهاد کشاورزی و بانک کشاورزی دانست و تصریح کرد: برای پیشگیری از توقف فعالیت و ورشکستگی واحدهای تولیدی، در تعامل با تولیدکنندگان انعطاف بیشتری داشته باشیم و با راهکارهای مناسب پشتیبان آنان باشیم.

نیکبخت ضمن قدردانی مجدد از مدیران و کارکنان بانک کشاورزی به لحاظ حمایت همه جانبه از تولیدکنندگان بخش کشاورزی، گفت: حمایت و پشتیبانی از بانک کشاورزی را وظیفه خود می‌دانم چراکه معتقدیم در نتیجه پشتیبانی و تقویت این بانک، سیاست‌ها و برنامه‌های اتخاذ شده برای حمایت از فعالان بخش کشاورزی با سهولت بیشتری اجرا خواهد شد.

۹۰

درصد

سهم بخش کشاورزی از کل
تسهیلات پرداختی بانک
کشاورزی

مدیرعامل
بانک کشاورزی:

ظرفیت‌های بانک، به‌طور حداکثری در خدمت بخش است

مدیرعامل بانک کشاورزی در دیدار با وزیر جهاد کشاورزی، تامین مالی بخش کشاورزی و حمایت از فعالان و تولید کنندگان این بخش را رسالت اصلی این بانک دانست و گفت: در هر شرایطی تداوم این حمایت‌ها مورد تأکید است و تقویت توان حمایتی بانک کشاورزی، کیفیت ارائه خدمات به جامعه هدف و ذینفعان را افزایش خواهد داد. فرشید فرخ تژاد ضمن قدردانی از حمایت‌های دولت محترم به ویژه وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و امور اقتصادی و دارایی و نیز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تصریح کرد: سهم بانک کشاورزی از کل تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به بخش کشاورزی همواره بالای ۵۰ درصد بوده است و بیش از ۹۰ درصد تسهیلات این بانک نیز به صورت تخصصی در بخش کشاورزی و بخش قرض الحسنه پرداخت می‌شود.

وی با بیان این که ضمن رعایت توازن منابع و مصارف و کاهش میزان اضافه برداشت از بانک مرکزی، با تمام توان تلاش می‌کنیم تا تامین مالی طرح‌های بخش کشاورزی و تخصیص بهینه منابع محدود در اولویت قرار گیرد، افزود: با هدف تقویت توان حمایتی بانک و امکان خدمت‌رسانی بیشتر و بهتر به بخش کشاورزی، علاوه بر استفاده از ظرفیت‌های قانونی

برای تعیین تکلیف مطالبات بانک از شرکت های دولتی و افزایش سرمایه بانک، انتظار می رود منابع ریالی و ارزی شرکت های فعال در زمینه کشاورزی نیز به این بانک هدایت شود. همچنین در راستای جذب منابع، افزایش سهم از بازار و بالابردن توان حمایتی بانک در تامین مالی واحدهای تولیدی، فرآیندها و سازوکارهایی برای تقویت شبکه شعب شهری به منظور تکمیل سبد خدمات و ارائه خدمات ریالی و ارزی مطلوب و مورد نیاز به همه مشتریان، تدوین و اتخاذ شده است.

فرخ تژاد در ادامه، به رشد منابع بانک کشاورزی به ویژه افزایش حجم فعالیت های ارزی این بانک اشاره کرد و اظهار داشت: در شاخص رشد منابع، بانک کشاورزی در مقایسه با میانگین شبکه بانکی، رشد قابل قبولی داشته و این امر بیانگر تلاش همکاران ما برای ارائه خدمات مطلوب و موثر به مشتریان و اعتماد و علاقه جامعه نسبت به این بانک ۹۰ ساله است. در شاخص سهم از بازار ارزی، بانک کشاورزی از ۳ درصد به ۷/۲۳ درصد رسیده و جایگاه این بانک در جدول سهم از بازار ارزی نظام بانکی از رتبه ۱۰ به رتبه ۵ صعود کرده است. این بانک در حوزه فناوری اطلاعات و در بین شبکه بانکی، رتبه اول را در شاخص تراکنش های موفق شتابی کسب کرده که این موفقیت نشان دهنده پایداری و تداوم ارائه خدمات بانکداری الکترونیک به مشتریان است.

وی همچنین با اشاره به جدیت بانک در اجرای صحیح برنامه های تحول دیجیتال و قابلیت های کاربردی اپلیکیشن های باران و احسان در زمینه افتتاح حساب و پرداخت تسهیلات به صورت غیرحضوری، اظهار داشت: نسخه جدید سامانه بازارگاه محصولات کشاورزی به زودی با تکمیل خدمات و با همکاری وزارت جهاد کشاورزی رونمایی خواهد شد.

فرخ تژاد در بخش پایانی سخنانش با بیان این که ۹۰ سال قدمت و ماندگاری بانک کشاورزی، نتیجه و میراث تلاش صادقانه همکاران ما در ادوار مختلف است و امروز مفتخریم که در خدمت جامعه هدف بسیار بزرگ و مهمی هستیم، ابراز امیدواری کرد: در ادامه مسیر با حمایت دولت بتوانیم بیش از پیش در ایفای مسئولیت ها، خدمت به بخش کشاورزی و تحکیم زیرساخت های امنیت غذایی کشور موفق باشیم.

سهم بانک کشاورزی از بازار ارزی

پرونده ماه

از رکود تا بازگشت به حیات

سیاست‌های بانک کشاورزی برای احیای طرح‌های راکد و تعطیل شده

طرح‌هایی که در بخش کشاورزی به هر دلیلی راکد شده و از چرخه تولید خارج شده‌اند، ظرفیتی خاموش به شمار می‌روند که در صورت بازگشت به چرخه، نه تنها فرصت‌های تازه‌ای برای توسعه و اشتغال فراهم می‌آورند، بلکه کمک حال بخش کشاورزی کشور، در مسیر تامین امنیت غذایی به شمار می‌روند؛ نظر به همین فاکتورهای جذاب و کارآمد است که بانک کشاورزی تمرکز ویژه‌ای روی این گروه از طرح‌ها دارد تا ضمن تعیین تکلیف طرح‌ها، روند بازگشت طرح‌های راکد بخش کشاورزی به چرخه فعالیت و تولید را فراهم کند. پرونده این شماره ماهنامه پیام‌مهر، نگاهی دارد به سلسله اقداماتی که روند این بازگشت را به انحاء مختلف هموار و فراهم می‌کند.

محسن صفدری، عضو هیات مدیره بانک کشاورزی:

اولویت بانک کشاورزی رونق تولید است

تک تک طرح‌هایی که با حمایت مالی و مشاوره‌ای بانک کشاورزی به بهره‌برداری می‌رسند، برای بانک مانند نهال‌های جوانی هستند که نیاز به مراقبت دارند تا به درخت‌هایی تناور بدل شده و سایه‌شان توسعه و اشتغال برای بخش کشاورزی باشد. بنابراین بانک هیچگاه تمایل به تملیک طرح‌ها نداشته و تنها خواسته‌اش رونق طرح است. محسن صفدری، عضو هیات مدیره بانک کشاورزی با بیان این مطلب تاکید می‌کند: با این حال اگر طرحی تحت هیچ شرایطی امکان پرداخت تعهدات را نداشته، وثایق تملیکی به هیچ عنوان از چرخه تولید خارج نشده و با شیوه‌هایی چون اقاله و با واگذاری احیا شده و به چرخه تولید باز می‌گردند. وی در گفت‌وگویی با «پیام مهر» به تشریح روند تملیک طرح‌های راکد و بدهکار و احیا و بازگشت آن‌ها به چرخه تولید پرداخت. گزیده‌ای از این گفت‌وگو را در پی می‌خوانید.

حمایت از بخش در گرویدش منابع است

بانک کشاورزی در قبال تسهیلاتی که پرداخت می‌کند، تضمین می‌گیرد تا اگر گیرنده تسهیلات وفای به عهد نکرد و به تعهدات خود در قبال بازپرداخت عمل نکرد، بانک بتواند از تضامین و وثایق استفاده کرده و مطالبات خود را وصول کند. حیات و ممات يك بانک و موسسه مالی به گردش مالی منابع وابسته است، بانک همانطور که تسهیلات پرداخت می‌کند، باید توان وصول این منابع پرداختی را هم داشته باشد. در نتیجه اگر وثیقه یا تضمینی از سوی بانک تمليک می‌شود در راستای تحقق برنامه‌های کلان بانک به معنای گردش مالی و رونق اقتصادی است. به عبارتی دیگر باید تصریح کرد که تمليک از ابزارهای بانک برای تحقق برنامه وصول مطالبات است.

اولویت بانک کشاورزی، رونق تولید است

بانک کشاورزی هیچگاه در قدم اول به دنبال تمليک نیست؛ فارغ از مباحثی چون مدارای بانک کشاورزی به عنوان يك بانک توسعه‌ای با واحدهای تولیدی، باید به این اصل مهم پرداخت که بانک کشاورزی نیازی به ملك ندارد که تمليک را در اولویت قرار دهد. ادامه روند فعالیت بانک کشاورزی به عنوان يك نهاد مالی، وابسته به وجوه نقد است؛ به این معنا که بانک کشاورزی منابع مالی و تسهیلات را به بخش کشاورزی پرداخت می‌کند. سپس این تسهیلات و منافع حاصله را وصول کرده و مجدداً به چرخه تسهیلات‌دهی بازمی‌گرداند. لذا بانک کشاورزی برای روند مستمر و ادامه‌دار حمایت از تولید نیاز به وصول نقدی دارد، به همین رو تاکید می‌شود که تمليک وثایق و یا واحدهای تولیدی به هیچ عنوان در اولویت برنامه‌های وصول مطالبات بانک کشاورزی نیست. رویکرد بانک کشاورزی به تك تك طرح‌هایی که با حمایت مالی و مشاوره‌ای بانک به بهره‌برداری می‌رسند مانند نهال‌های جوانی است که نیاز به مراقبت دارند تا به درخت‌هایی تناور بدل شده و سایه‌شان توسعه و اشتغال برای بخش کشاورزی باشد. بانک کشاورزی با چنین رویکرد و نگاهی، هیچگاه تمایل به تمليک طرح‌ها ندارد و تنها خواسته‌اش رونق طرح است.

تمليک، آخرین اقدام است

حال زمانی ممکن است طرح‌هایی با حمایت و منابع مالی بانک کشاورزی به بهره‌برداری رسیده، اما به هر دلیلی رونق نگرفته و راکد شوند. در نتیجه توان بازپرداخت تعهدات و تسهیلات خود به بانک را نخواهد داشت. در این شرایط، وظیفه قانونی بانک ایجاب می‌کند که نسبت به تمليک وثایق اقدام کند. با این حال رویکرد بانک کشاورزی این است که این وظیفه قانونی را تا اندازه ممکن به تعویق بیندازد. بنابراین در مسیری حرکت می‌کند تا با حمایت مجدد، امهال، تقسیط و دیگر ابزارهای قانونی بهره‌بردار و مالک واحد تولیدی را مورد حمایت قرار دهد تا واحد تولیدی به چرخه فعالیت بازگشته و بتواند برای انجام تعهدات خود به بانک، توانمند شود. قطعاً مواردی هم پیش می‌آید که طرح‌ها با تمام مساعدت‌ها و حمایت‌هایی که از سوی بانک صورت می‌گیرد، باز فعال نشده و شکست می‌خورند. رونق نگرفتن طرح

با وجود تمام مساعدت‌های بانک هم به علل و عوامل متعددی بستگی دارد که شاید مهمترین آن، همکاری نکردن مالک و مجری طرح باشد. در آن شرایط و زمانی که برای بانک مسجل شد که امیدی برای نجات طرح نیست و مالک هم تمایلی به ادامه کار ندارد، بر اساس وظایف قانونی وارد عمل شده و اقدام به تملیک وثایق می‌کند. چراکه از یک سو نمی‌توان طرح را بلا تکلیف رها کرد و باید طرح به عنوان یک ظرفیت در بخش کشاورزی به سرانجام برسد، و از سوی دیگر تعلل بانک در مرحله آخر، این مطالبات را به سرفصل غیرجاری برده و بانک را با چالش‌های زیادی مواجه می‌کند.

مالک، همیشه فرصت بازگشت دارد

ورود به مرحله آخر و صدور اجرائیه هم به عنوان پایان مالکیت برای مجری و مالک طرح نیست؛ در فرآیند صدور اجرائیه و تملیک نیز در مهلت قانونی مالک طرح تمایل خود را برای فعالیت مجدد اعلام کند، بانک نه تنها فرآیند تملیک را متوقف می‌کند که کمال همکاری را با مجری مبذول می‌دارد و مساعدت‌ها را از سر می‌گیرد تا طرح از سوی مالک اولیه به چرخه تولید بازگردد.

حتی اگر از این مرحله هم گذر کنیم و فرآیند تملیک منجر به صدور اجرائیه شده و وثیقه یا طرح تولیدی در تملیک بانک درآید، اگر باز هم مالک برای فعالیت دوباره تمایل نشان دهد، بانک کشاورزی باز هم واگذاری به مالک اولیه را در چارچوب قانونی در اولویت دارد. چنانکه برای واحد تملیکی مشتری خوب و نقد وجود داشته باشد و مالک اولیه قصد داشته باشد با مساعدت بانک و به صورت اقساطی طرح را دوباره در اختیار گیرد، مالک اولیه برای بانک کشاورزی در اولویت واگذاری است.

نکنه بسیار مهمتر در فرآیند تملیک وثایق این است که بانک کشاورزی به هیچ عنوان نمی‌گذارد که فرآیند تولید، متوقف شود. از اینرو به گونه‌ای عمل می‌کند که هیچ خدشه‌ای به فرآیند تولید وارد نشود. طرح‌هایی که توان انجام تعهدات خود نسبت به بانک را ندارند، از دو حال خارج نیستند؛ یکی اینکه طرح‌ها راکد بوده و دیگر فعال نیستند و به دلیل فعال نبودن، توان بازپرداخت تسهیلات به بانک را ندارند، که در این شرایط بانک، طرح را تملیک کرده و مقدمات از سرگیری فعالیت تولیدی طرح را یا با مالک قبلی، یا در مالکیت موقت بانک و یا در واگذاری به مالک جدید فراهم می‌آورد. در حالت دوم طرح تولیدی در حال فعالیت است. به طور معمول طرح‌های فعال تولیدی، که توان انجام تعهدات خود با بانک را ندارند، در صورت همکاری مالک به شدت مورد حمایت قرار می‌گیرند تا طرح تملیک نشود؛ اما اگر به هر دلیلی طرح فعال به مرحله تملیک رسید، فرآیند آن به گونه‌ای انجام می‌شود که هیچ خللی به روند تولید وارد نشود.

هدف غایی، احیای واحدهای راکد است

در نهایت هدف بانک کشاورزی از تملیک وثایق، بازگرداندن واحدهای راکد به چرخه تولید است. حال زمانی واحد در تملک بانک کشاورزی درآمده و با مساعدت‌های بیشتر فعال شده و در صورت تمایل مالک قبلی و مجوز قانونی اقاله شده و به صورت اجاره به شرط تملیک در اختیار مالک قبلی قرار می‌گیرد و یا اینکه به سرمایه‌گذار دیگری واگذار

می‌شود که ظرفیت تولیدی دوباره به چرخه بازگردد. از این رهگذر بانک کشاورزی نیز تسهیلات پرداختی خود را وصول کرده و در قالب تسهیلات و منابع مالی جدید به بخش تولید بازگرداند.

با توجه به تکلیف قانونی بانک در مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید و رقابت‌پذیر و همچنین آئین‌نامه نحوه واگذاری دارایی‌های غیرضرور بانک‌ها، واگذاری املاک به اشخاص ثالث در قالب مزایده عمومی بوده و جامعه هدف واگذاری، افرادی هستند که قصد راه‌اندازی مجدد طرح‌های تملیکی را دارند.

همانطور که پیشتر گفته شد اولویت بانک کشاورزی، تملیک نیست و به گونه‌ای با بهره‌بردار و مجری طرح همکاری می‌کند که کار به مرحله تملیک واحد تولیدی نرسد. اما اگر طرحی هم تحت هر شرایطی تملیک شد، اولویت دوم بانک اقاله و بازگرداندن واحد تملیکی به مالک قبلی است. به استناد آمار موجود بیش از ۵۰ درصد از واحدهای تملیکی اقاله شده و به مالک قبلی باز می‌گردد. مابقی طرح‌ها هم که اقاله نمی‌شود، کوتاهی از جانب بانک نبوده و مالک واحد تمایلی به همکاری و اقاله نداشته و یا موانع قانونی وجود دارد. یعنی مالک به مرحله‌ای رسیده که امکان ادامه فعالیت نداشته و تصمیمی برای راه‌اندازی مجدد طرح ندارد.

طلوع ظرفیت‌های تازه در اقتصاد کشاورزی

بانک کشاورزی با حمایت و تعیین تکلیف طرح‌های راکد در نیمه نخست سال ۱۴۰۲ موفق شده، ۳۱۴ طرح را به چرخه تولید بازگرداند تا ظرفیت‌هایی تازه‌ای در اقتصاد ایجاد شده و منشاء توسعه شود.

۱۶,۲۵۷
میلیارد ریال

تامین مالی بانک کشاورزی برای
فعال کردن ۳۱۴ طرح راکد

۳۱۴
فقره

طرح‌های راکدی که با حمایت بانک
کشاورزی در نیمه اول سال ۱۴۰۲
به چرخ تولید بازگشتند

مسیر خروج از رکود

- تمدید بدهی
- تقسیط مجدد
- رفع مشکل پرداخت اقساط
- تخصیص تسهیلات تکمیلی
- اقدامات قانونی برای واگذاری طرح به مجری جدید

مراحل تعیین تکلیف طرح‌های راگد

- ۱ شناسایی طرح‌های راگد و نیمه‌تمام استان‌ها
- ۲ دسته‌بندی طرح‌های هر استان بر اساس محل تامین اعتبار
- ۳ تشکیل جلسات ستادی با حضور نمایندگان مدیریت‌های شعب
- ۴ تشکیل جلسات استانی با اعضاء نمایندگان ستاد مرکزی به مدیریت‌ها
- ۵ بررسی موردی و میدانی برخی از طرح‌ها
- ۶ اتخاذ راهکار مناسب به منظور تعیین تکلیف هر طرح

پرونده

منابع ملی در خدمت امنیت غذایی

در باب اهمیت تعامل صندوق توسعه ملی و بانک کشاورزی به منظور توسعه پایدار در بخش کشاورزی

اساس کار صندوق توسعه تخصیص منابع به بخش‌های داخلی نیست، چراکه آثار تورمی به همراه دارد. از سوی دیگر الزامی که اکنون برای صندوق توسعه ملی وجود دارد این است که به دنبال کسب درآمد و تولید ثروت برود. اما زمان و شرایطی هم وجود دارد که برای تقویت زیرساخت‌های داخلی ضرورت ایجاد می‌کند بخشی از منابع صندوق توسعه ملی با رعایت تمهیدات خاصی به داخل کشور هدایت شود، در این شرایط، یکی از مطلوب‌ترین بخش‌ها برای سرمایه‌گذاری، بخش کشاورزی است.

توسعه تعامل بانک کشاورزی و صندوق توسعه ملی در شرایط کنونی اقتصاد کشور، راهکاری است تا بتوان بخشی از منابع صندوق را با هدایت و مدیریت بانک کشاورزی به زیربخش‌های مورد نیاز هدایت کرد. مدیریت بانک کشاورزی در تخصیص این منابع سبب می‌شود هم بازگشت این منابع تضمین شود و هم اینکه بخش‌هایی از منابع برخوردار شوند که تاثیر پایدار داشته و بتواند به عنوان ثروت برای نسل‌های بعدی هم بماند. چراکه کشاورزی در عین حال که اقتصادی به شدت اشتغالزاست و توسعه آن می‌تواند الزامات و پیش‌شرط‌های یک جامعه سالم را فراهم کند، با ریسک‌های بسیار بالایی هم مواجه بوده و متاثر از شرایط مختلف است. از این رو بانک کشاورزی با تجارب ارزشمندی که در زمینه هدایت منابع در بخش کشاورزی دارد، می‌تواند منابع صندوق را به زیربخش‌هایی هدایت کند که هم منفعت جمعی بیشتری در بخش داشته باشد و هم اینکه بیشترین هماهنگی را با اهداف و برنامه‌های صندوق توسعه ملی داشته باشد. در این رابطه هدایت منابع به سمت تعاونی‌ها و زیرساخت‌های ماندگار بخش کشاورزی از درجه اهمیت بالایی برخوردار است.

در نشست وزیر جهاد کشاورزی، رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی و مدیر عامل بانک کشاورزی تشریح شد:

جایگاه صندوق در پیشبرد مأموریت‌های بانک

در نشستی سه‌جانبه که با حضور محمد علی نیکبخت وزیر جهاد کشاورزی، مهدی غضنفری رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی و فرشید فرخ‌نژاد مدیر عامل بانک کشاورزی و در محل صندوق توسعه ملی برگزار شد، ضمن تاکید بر ضرورت افزایش تعاملات صندوق توسعه ملی و این بانک با هدف تحکیم پایه‌های امنیت غذایی کشور تاکید کرد، نقش و جایگاه صندوق توسعه ملی در پیشبرد مأموریت‌های بانک کشاورزی در حمایت از بخش کشاورزی تشریح شد. گزیده‌ها از مباحث مطرحه در این نشست را در پی می‌خوانید.

نقش منابع ارزی

منابع ارزی صندوق در توسعه صنایع تبدیلی و صادرات محور و منابع ریالی آن نیز در بخش تولیدات محصولات کشاورزی نقش موثری دارد.

تخصیص بهینه منابع

تخصیص بهینه منابع صندوق توسعه ملی به بانک کشاورزی نه تنها منجر به ارز آوری می‌شود، بلکه نقش پررنگی در امنیت غذایی جامعه و گسترش تولید در این بخش دارد.

ظرفیت جذب

اینکه بانک کشاورزی بالاترین میزان جذب منابع صندوق در شبکه بانکی کشور را دارد، نشان از ظرفیت‌های بالای بانک و بخش است و با جابه‌جایی سرفصل‌های ارائه تسهیلات، می‌توان تسهیلات صندوق به بخش‌ها و سرفصل‌هایی هدایت شود که متقاضی بیشتری دارند

ظرفیت‌های بانک در تخصیص منابع صندوق

بانک کشاورزی با اتکا به گستردگی شعب در سراسر کشور و همچنین ظرفیت‌های بالای کارشناسی، آگاهی و شناخت خوبی نسبت به جامعه هدف دارد و با استفاده از این امکانات قادر خواهد بود منابع را در محل مناسب و همسو با رونق تولید در بخش کشاورزی اختصاص دهد.

کشاورزی، مقصد جدید منابع مالی صندوق‌های نفتی

صندوق‌های موفق ثروت ملی با درک چالش‌ها و محدودیت‌های پیش‌روی بخش کشاورزی، مقررات و استانداردهایی برای ورود به سرمایه‌گذاری در طرح‌های وابسته به این بخش وضع کرده‌اند. «مدیریت سرمایه‌گذاری بانک نروژ» مسوولیت سرمایه‌گذاری دارایی‌های صندوق بازنشستگی دولتی نروژ را به عهده دارد. یکی از انتظارات بانک مدیریت سرمایه‌گذاری نروژ، مدیریت آب براساس بالاترین استانداردهای موجود در این حوزه است. این بانک به عنوان یک سرمایه‌گذار و دارنده سهام از هیات مدیره مجریان طرح تضمین‌هایی می‌خواهد که ثابت کنند بحث مدیریت آب در بالاترین سطوح مدیریت شرکت به عنوان یک مساله حیاتی مورد توجه است. انتظارات بانک در بحث مدیریت آب در سه بخش استراتژی روشن مدیریت آب، مدیریت پایدار آب و ساختار نظارتی قابل تقسیم‌بندی است. این انتظارات از شرکت‌های سرمایه‌گذار در بخش مدیریت منابع چهار محور اصلی دارد.

۱. استراتژی برای کاهش ریسک تغییرات اقلیمی؛ شرکت‌ها باید متقاعد کنند که منابعشان به صورت اثربخش و کارا در جهت کاهش ریسک اختصاص می‌یابد.

۲. برنامه‌های عملیاتی برای اجرای استراتژی؛ شرکت‌ها باید گام‌های عینی برای کاهش تهدیدها و تسخیر فرصت‌ها بردارند که شامل عملیات مستقیم شرکت، مدیریت زنجیره ارزش و تحقیق و توسعه است.

۳. نظارت کارا و اثربخش بر مدیریت ریسک؛ شرکت‌ها باید دارای ساختار نظارتی مدونی باشند که از یک مسوولیت اثربخش در قبال ریسک تغییرات اقلیمی برخوردار باشد.

۴. شفافیت و صراحت؛ شرکت‌ها باید اطلاعات مربوط به خط‌مشی، اقدامات و نظارت خود در ارتباط با بحث تغییرات اقلیم را صریح و شفاف گزارش دهند.

۴ تجربه جهانی صندوق‌های ثروت ملی برای سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی

پدیده‌هایی مانند افزایش جمعیت جهان و رشد تقاضای محصولات کشاورزی از یک سو و محدودیت منابع آبی و تهدیدات ناشی از تغییرات اقلیمی از طرف دیگر، نهادهای مالی را علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی به ویژه زمین‌های کشاورزی کرده است. مطالعه روندهای موجود صندوق‌های ثروت ملی نشان می‌دهد این رویکرد مورد توجه این صندوق‌ها نیز قرار گرفته است. براساس اطلاعات موجود ظرف یکی دو سال اخیر، اجرای تعداد زیادی طرح بزرگ وابسته به بخش کشاورزی با سرمایه‌گذاری مستقیم این صندوق‌ها شروع شده و میزبان این سرمایه‌گذاری‌ها عمدتاً کشورهای در حال توسعه هستند. موارد زیر نمونه‌هایی از سرمایه‌گذاری‌های صندوق‌های ثروت ملی در بخش کشاورزی است.

- اراضی کشاورزی در بعضی از ایالت‌های آمریکا به دلیل افزایش تقاضای جهانی مواد غذایی رو به افزایش هستند. TIAA-CREF یک هولدینگ فعال در زمینه خدمات مالی، با مشارکت سرمایه‌گذاران نهادی اروپایی و کانادایی برای تاسیس یک شرکت سرمایه‌گذاری در زمینه کشاورزی با سرمایه ۲

میلیارد دلار شریک شده است. این شرکت سرمایه‌گذاری کشاورزی برزیل، استرالیا و ایالات متحده را هدف‌گذاری کرده است.

- صندوق سرمایه‌گذاری قطر مالك شرکت صنایع غذایی حصاد است که در مزارع کشاورزی سرمایه‌گذاری می‌کند. اخیراً حصاد به سرمایه‌گذاری در زمینه کشاورزی ترکیه پرداخته است.

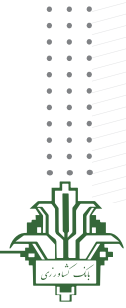
- صندوق بازنشستگی نیوزلند در فوریه ۲۰۱۱ به عنوان اولین گام در اجرای استراتژی سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، اقدام به خرید یک شرکت لبنی بزرگ به نام فارم راییت کرد. فارم راییت یک شرکت مشاوره‌ای و تولیدی لبنی است. پرتفوی این شرکت شامل ۴۲ دامداری با بیش از ۱۲ هزارهکتار مزرعه و ۳۴ هزار راس گاو است. خرید این ابر شرکت پس از انجام بررسی‌های جامع شامل ارزیابی توان مدیریتی مجموعه، سیستم‌های چراگاهی، هزینه‌ها، بهداشت و ایمنی، مباحث مربوط به حفظ حقوق حیوانات، ملاحظات محیطی و اقلیمی، بودجه‌ریزی مالی و سیستم گزارش‌دهی استاندارد صورت گرفته است.

- صندوق نروژ که رتبه نخست حجم دارایی‌ها را در میان این صندوق‌ها به خود اختصاص داده است، اخیراً به کمک مشاوران و بازرسان بین‌المللی به منظور کاهش آلودگی زیست محیطی به خصوص آلودگی هوا، اقدام به سرمایه‌گذاری در زمینه کشاورزی و جنگل‌ها کرده و در این رابطه طرح بین‌المللی آموزش کاشت و نگهداری درختان و جنگل‌ها وابسته به بنیاد بین‌المللی آموزش محیط زیست را راه‌اندازی کرده است.

آینده صندوق‌های ثروت ملی به بخش کشاورزی گره خورده است

صندوق‌های ثروت ملی اگرچه در حال حاضر سهم زیادی از دارایی‌های نهادها و موسسات مالی جهان را در اختیار ندارند، اما مطالعه روندهای اخیر متغیرهای کلان اقتصادی از جمله مقایسه میانگین سالانه نرخ رشد ۱۰ درصدی دارایی‌های این صندوق‌ها در بازه زمانی ۲۰۱۱-۲۰۰۷ و همزمان کاهش ۴ درصدی دارایی‌های بانک‌ها، نشان‌دهنده آینده روشن برای این صندوق‌ها است. همچنین روند رو به رشد تعداد و حجم دارایی‌های آنها و افزایش سهم‌شان از دارایی‌های موسسات مالی دلیل محکمی برای موفقیت آنهاست.

به گواهی آمار و ارقام، تاکید این صندوق‌ها بر سرمایه‌گذاری خارجی و سرمایه‌گذاری غیرمستقیم یا پرتفوی خارجی و آن هم عموماً از نوع سنتی آن است. رویکردی که به نظر می‌رسد در صندوق توسعه ملی کشورمان در درجه دوم اهمیت قرار دارد. به تعبیری صندوق توسعه ملی در ایران تمرکز خود را در تامین مالی طرح‌های سرمایه‌گذاری داخلی قرار داده است. ویژگی دیگری که می‌توان در این صندوق‌ها یافت و مستقیماً از تاکید آنها به سرمایه‌گذاری خارجی و کسب منافع بلندمدت و کم‌ریسک ناشی می‌شود، کم توجهی به سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی است که به طور سنتی پریسک و به نسبت کم بازده شناخته می‌شوند. با این حال مطالعه دقیق روندهای جهانی موجود و بررسی رفتار نهادهای مالی جهانی نشان می‌دهد، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در بخش کشاورزی روند شتابنده‌ای به خود گرفته است. به طوری که سرمایه‌گذاری در این بخش در سال ۲۰۱۱ نسبت به میانگین سال‌های قبل از بحران مالی بیشترین رشد را داشته است. علت این اقبال به طور خلاصه افزایش روزافزون تقاضای محصولات کشاورزی و محدودیت‌های پیش‌رو در افزایش عرضه آن است. این روند چنانچه شواهد آن پیدا است به زودی صندوق‌های ثروت ملی را نیز با خود همراه می‌کند.

همزمان با برگزار آئین تکریم و معارفه مدیر شعب بانک کشاورزی در استان بوشهر

رئیس هیات مدیره، تندیس استاد شهریار را به همکاران بوشهری اهدا کرد

آیین تکریم و معارفه مدیر شعب بانک در استان بوشهر، با حضور وهب متقی‌نیا رییس هیات مدیره بانک و اله داد محمدی مفرد معاون مدیر عامل برگزار شد. در این مراسم ضمن قدردانی از خدمات عباس قایدی زاده مدیر سابق استان بوشهر و مدیر فعلی استان فارس، سید محسن نجفی با حکم فرشید فرخ نژاد مدیرعامل بانک به عنوان سرپرست جدید مدیریت شعب در این استان معرفی شد. وهب متقی‌نیا ۲۰ آبان ماه در این مراسم، رشد تولید را در گرو مردمی سازی تولید دانست و تأکید کرد: یکی از اولویت های تحقق این امر توجه به موضوع تأمین مالی زنجیره ها است.

وی با بیان اینکه نقش حمایتی بانک کشاورزی همواره پر رنگ بوده و این بانک افزون بر نیمی از تسهیلات بخش کشاورزی را پرداخت کرده است، یادآور شد: هدف بانک این است که به جای تخصیص تسهیلات جداگانه برای هر یک از حلقه های زنجیره و تزریق نقدینگی مضاعف، با استفاده از ابزارهای اعتباری موجود کل زنجیره را تأمین مالی کرده و ارزش افزوده بالاتری را ایجاد کند.

همایش روسای شعب با حضور رییس هیات مدیره

همایش روسای شعب استان بوشهر با حضور وهب متقی‌نیا رییس هیات مدیره بانک و اله داد محمدی معاون مدیر عامل برگزار شد. در ادامه آیین تکریم و معارفه مدیر شعب بانک در استان، همایش روسای شعب با موضوع جلسه پرسش و پاسخ در حضور رئیس هیات مدیره برگزار شد. در این جلسه، متقی‌نیا پس از شنیدن دیدگاه ها و نظرات روسای شعب مدیریت استان بوشهر، به سوالات آنان پاسخ داد.

معاون مدیر عامل:

باید سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی را افزایش دهیم

الهداد محمدی، معاون مدیرعامل در هماهنگی امور شعب در مراسم تکریم و معارفه مدیر شعب بانک در استان بوشهر، با اشاره به آمار سیستم بانکی استان، گفت: متوسط سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی در خوشبینانه‌ترین حالت ۸ درصد است که با توجه به ارتزاق عمومی از بخش کشاورزی و به منظور امنیت غذایی کشور، باید منابع سرگردانی که در حوزه‌های اقتصادی مختلف وجود دارد را به سمت بخش کشاورزی سوق داده و سرمایه‌گذاری در بخش را حداقل از ۸ به ۵۱ درصد رشد بدهیم.

وی ضمن تشکر از عملکرد عباس قاپدی زاده و همکاران استان در سنوات گذشته و کسب رتبه اول کشوری در چهار ماهه ابتدایی سال جاری و دریافت دوباره تندیس استاد شهریار، ابراز امیدواری کرد با همگرایی کارکنان با سرپرست جدید نیز اثرات ماندگاری در بخش کشاورزی در استان به یادگار بماند.

وی با اشاره به تخصصی بودن بانک کشاورزی و ظرفیت‌های اجرایی این بانک افزود: به منظور تمرکز بر روی زنجیره‌ها این امکان وجود دارد تا تسهیلات پرداختی سایر بانک‌ها به بخش کشاورزی، در قالب خط اعتباری در اختیار بانک کشاورزی قرار گرفته و با همان نرخ سود به متقاضیان واجد شرایط پرداخت شود.

رئیس هیات مدیره بانک به فرمایشات مقام معظم رهبری درباره اقتصاد دریا محور اشاره کرد و گفت: استان بوشهر با بیش از ۷۰۰ کیلومتر نوار ساحلی به عنوان یکی از قطب‌های شیلات کشور به شمار می‌رود که نشان از ظرفیت بالای این استان به ویژه در زمینه پرورش ماهی در قفس دارد.

متقی نیا تأکید کرد: بانک کشاورزی آمادگی ۱۰۰ درصدی برای سرمایه‌گذاری در این بخش را دارد. وی با بیان اینکه تمرکز بر تأمین مالی زنجیره‌ها گردش مالی خوبی را در بانک برقرار خواهد کرد، تصریح کرد: همین امر منابع مالی لازم برای هدایت به سایر بخش‌ها را نیز فراهم می‌کند. بانک کشاورزی در سال گذشته ۱۸۸ همت تسهیلات پرداخت کرده که نسبت به سال قبل از

آن ۸۰ همت افزایش یافته است. همچنین در سال جاری نیز تا امروز، بالغ بر ۱۰۰ همت تسهیلات پرداخت شده و این در حالی است که با وجود همه مشکلات و سختی‌ها، منابع بانک کشاورزی همسو با نظام بانکی افزایش یافته است.

وی ضمن قدردانی از تلاش همه همکاران، به اهداف و مأموریت‌های حرفه‌ای بانک کشاورزی اشاره و خاطرنشان کرد: ایجاد توازن بین فعالیت حرفه‌ای بانکداری و اجرای مأموریت (منابع و مصارف) هنر ما است؛ به عبارت دیگر همزمان با فعالیت‌های بانکداری، همواره مقاصد مأموریتی بانک را نیز مدنظر داشته باشیم.

اهدای تندیس استاد شهریار

در خلال آیین تکریم و معارفه مدیر شعب بانک کشاورزی استان بوشهر، تندیس استاد شهریار که بر اساس ارزیابی عملکرد مدیریت‌ها در چهار ماهه اول سال ۲۰۴۱ به استان بوشهر تعلق گرفته بود، توسط رئیس هیات مدیره بانک به سرپرست جدید شعب استان بوشهر اهدا شد.

با حمایت‌ها و تامین مالی بانک کشاورزی محقق شد

بهره‌برداری از واحد تولیدی دامی با حضور وزیر کار

همزمان با سفر رئیس جمهور به استان کردستان، مجموعه گاوداری ۲ هزار رأسی با مشارکت ۱۶۶ میلیارد تومانی بانک کشاورزی در شهرستان دیواندره از توابع این استان به بهره‌برداری رسید. بهره‌برداری از این واحد تولیدی عصر روز پنجشنبه یازدهم آبان ماه و با حضور سید صولت مرتضوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی آغاز شد.

مرتضوی در بازدید از این واحد تولیدی گفت: به عنوان نماینده ویژه رئیس جمهور در دیواندره، اولین برنامه سفر بازدید و بهره‌برداری از مجموعه گاوداری ۲ هزار رأسی در این شهرستان است که با اهمیت خوب و تسهیلات بانک کشاورزی به بهره‌برداری رسید. بانک کشاورزی ۱۶۶ میلیارد تومان تسهیلات پرداخت کرده که با آورده سرمایه گذار، در مجموع بالغ بر ۲۴۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شده است. نماینده ویژه رئیس جمهور با بیان اینکه با بهره‌برداری از این واحد به تولید و تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی کمک مطلوبی خواهد شد، از مشارکت بانک کشاورزی و همکاری سایر سازمان‌های مرتبط تشکر و قدردانی کرد.

۱۶۶

میلیارد تومان

تامین مالی بانک کشاورزی
برای راه‌اندازی مجموعه
گاوداری ۲ هزار رأسی

با حمایت‌ها و تامین مالی بانک کشاورزی محقق شد

بهره‌برداری از گلخانه ۱۶ هکتاری با حضور وزیر جهاد کشاورزی

همزمان با سفر رئیس جمهور به استان کردستان، فاز نخست طرح کشت گلخانه‌ای مجموعه کشت و زرع پوپو با حمایت ۱۱۲ میلیارد تومانی بانک کشاورزی در شهرستان بیجار از توابع این استان به بهره‌برداری رسید. فاز نخست این واحد تولیدی به مساحت سه هکتار، روز پنجشنبه یازدهم آبان ماه، با حضور محمد علی نیکبخت وزیر جهاد کشاورزی، علیرضا طاهری بروجنی قائم مقام مدیر عامل بانک کشاورزی و دیگر مقامات کشوری و استانی، افتتاح و بهره‌برداری از آن آغاز شد.

مجموعه کشت و زرع پوپو شامل ۱۳ سایت گلخانه در مجموع به مساحت ۱۶ هکتار در روستای قبا سرخ شهرستان بیجار واقع شده است که در مرحله نخست سه هکتار آن به بهره‌برداری رسیده است. با تکمیل مراحل بعدی و بهره‌برداری نهایی از این طرح، زمینه اشتغال ۱۱۴ نفر فراهم خواهد شد.

۱۱۲

میلیارد تومان

تامین مالی بانک کشاورزی برای راه‌اندازی فاز نخست طرح کشت گلخانه‌ای کشت و زرع پوپو

هدایت تسهیلات در کانال قرض الحسنه

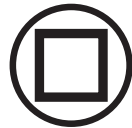
بانک کشاورزی از ابتدای سال ۱۴۰۲ تا پایان مهرماه، افزون بر ۶۴ هزار میلیارد ریال تسهیلات قرض الحسنه به متقاضیان پرداخت کرده است. در راستای حمایت از اشتغالزایی و بهبود معیشت خانوارها، تسهیل شرایط ازدواج، تحکیم بنیان خانواده و جوانی جمعیت، شعب این بانک در سراسر کشور طی هفت ماهه ابتدای سال جاری بیش از ۳۸ هزار و ۴۴۵ فقره تسهیلات قرض الحسنه جمعاً به مبلغ ۶۴ هزار و ۳۶۲ میلیارد ریال به متقاضیان و واجدان شرایط پرداخت کرده‌اند. تسهیلات قرض الحسنه بانک کشاورزی در سال جاری تاکنون در قالب تسهیلات قرض الحسنه ازدواج، قرض الحسنه فرزندآوری، اشتغالزایی مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، ودیعه مسکن مددجویان کمیته امداد و بهزیستی و نیز تسهیلات قرض الحسنه مشاغل خانگی پرداخت شده است.

قدردانی رئیس کمیته امداد در پرداخت تسهیلات قرض الحسنه

رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) از عملکرد مطلوب بانک کشاورزی در پرداخت تسهیلات قرض الحسنه اشتغال‌زایی و حمایت از توانمندسازی خانوارهای تحت پوشش این کمیته، قدردانی کرد. سید مرتضی بختیاری رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) با اهدای لوح سپاس، از اقدامات و مساعدت‌های مدیرعامل و مجموعه بانک کشاورزی در زمینه پرداخت موفق تسهیلات قرض‌الحسنه اشتغال‌زایی به مددجویان کمیته امداد و اثرگذاری این اقدام در ترویج فرهنگ کار و تلاش، توانمندسازی، ایجاد اشتغال و استقلال اقتصادی خانواده‌های کمتربرخوردار در راستای اعتلای میهن و تحقق شعار «مهار تورم، رشد تولید»، قدردانی و تشکر کرد.

۳۸,۴۴۵

فقره

تعداد تسهیلات قرض‌الحسنه
پرداختی بانک کشاورزی به
متقاضیان در هفت ماهه ۱۴۰۲

۶۴,۳۶۲

میلیارد ریال

تعداد تسهیلات قرض‌الحسنه
پرداختی بانک کشاورزی به
متقاضیان در هفت ماهه ۱۴۰۲

زیربخش‌های پرداخت

- ازدواج
- فرزندآوری
- اشتغال‌زایی مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی
- ودیعه مسکن مددجویان کمیته امداد و بهزیستی
- مشاغل خانگی

با حمایت بانک کشاورزی محقق شد

ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار برای اقشار آسیب‌پذیر جامعه

۱۶۸۰

مورد

اشتغالزایی با پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره)، معرفی شدگان بهزیستی و متقاضیان مشاغل خانگی در هفت ماهه نخست

۱۴۰۲

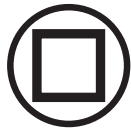
بانک کشاورزی از ابتدای سال ۱۴۰۲ تا پایان مهرماه با پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه اشتغالزایی به مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره)، معرفی شدگان بهزیستی و متقاضیان مشاغل خانگی، از ایجاد بالغ بر یک هزار و ششصد و هشتاد فرصت شغلی جدید و پایدار برای اقشار آسیب‌پذیر جامعه حمایت کرده است. شعب این بانک در هفت ماهه ابتدای سال ۱۴۰۲ در راستای منویات مقام معظم رهبری، سیاست حمایتی دولت مردمی و رسالت این بانک در حمایت از اشتغال و توسعه پایدار، با پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه اشتغالزایی، مشارکت فعال و نقش موثری در ایجاد مشاغل کوچک و پایدار برای اقشار کم‌برخوردار جامعه داشته‌اند. ایجاد مشاغل کوچک، درآمدزا و پایدار، نقش مهمی در کارآفرینی، فقرزدایی و بهبود معیشت خانواده‌های کم‌بضاعت داشته و موجب حفظ فرهنگ غنی روستایی و عشایری و دوام و پویایی جوامع محلی می‌شود.

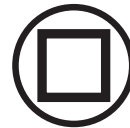
پرداخت تسهیلات
شش ماهه نخست
۱۴۰۲

پرداخت تسهیلات
۱۴۰۱

اشتغالزایی
مددجویان
کمیته امداد و
بهریستی

۱,۶۸۰
فقره

۴۳,۴۸۷
فقره

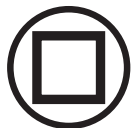

۱,۷۰۰
میلیارد ریال

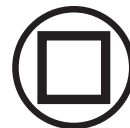

۳۹,۳۲۵
میلیارد ریال

قانون
ساماندهی و
حمایت از مشاغل
خانگی

۱۲۹
فقره

۶,۹۷۷
فقره

۱۵۱
میلیارد ریال

۴,۴۶۶
میلیارد ریال

پرونده

بانکداری پیوندی رهیافتی برای توانمندسازی

برنامه تأمین مالی خرد با رویکرد بانکداری پیوندی رهیافتی است توانمندسازانه، که هدف آن بهبود معیشت، دسترسی به تسهیلات بانکی پایدار و بدون ضامن، بهبود معیشت زنان، جوانان، خانواده‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر به ویژه گروه‌های هدف تحت پوشش و پشت نوبت نهادهای حمایتی بدون اتکای صرف به حمایت‌های مالی و دریافت کمک‌های بلاعوض است. این یکی از برنامه‌هایی است که با مقیاس جهانی که با همکاری و محوریت تأمین مالی از سوی بانک کشاورزی در ایران اجرا شده است.

در این طرح، در روستاها گروه‌هایی به نام گروه خودیار تشکیل می‌شوند و به تدریج و با آموزش‌های لازم از سوی تسهیگر، این گروه‌ها توانمند شده و در صورت درخواست و کسب امتیاز لازم، می‌توانند بانک‌پذیر شوند. گروه‌های خودیار در نزدیک‌ترین شعبه بانک کشاورزی یک حساب سپرده کوتاه مدت برای خود افتتاح می‌کنند که این حساب، نقش صندوق داخلی گروه را دارد و پس اندازهای ماهانه اعضا را به این حساب واریز کرده و از موجودی این صندوق به اعضای که نیازمند و متقاضی وام باشند، با تصویب گروه، وام پرداخت می‌شود.

در این طرح، بانک کشاورزی در مورد وثیقه و ضامن که یکی از مشکلات اصلی زنان و جوانان روستایی علاقمند به راه‌اندازی کسب و کار است، سهولت لازم را برای گروه در نظر گرفته است. اگر گروه در بازپرداخت وام اول خود به بانک موفق بوده و اعضای گروه با وام اول بانکی، کسب و کارهای موفق را انجام داده باشند که منجر به افزایش درآمد و بهبود معیشت آنها شده باشد، در صورتی که اعضای بخواهند کسب و کارهای بیشتری انجام داده یا کسب و کارهای قبلی را توسعه دهند، گروه می‌تواند پس از چند ماه از بازپرداخت وام اول خود به بانک، با هماهنگی تسهیگر، درخواست وام دوم کند. در این صورت، بانک و مؤسسه تاک، گروه را مورد ارزیابی جدید قرار داده و در صورت تایید، بانک وام دوم را که می‌تواند بزرگتر از وام اول باشد، به گروه پرداخت می‌کند. این روال می‌تواند تا توانمندی کامل گروه ادامه داشته باشد.

بانک کشاورزی: در مسیر فقرزدایی از ۲ هزار روستا

با مشارکت بانک کشاورزی در طرح تأمین مالی خرد بارویکرد بانکداری پیوندی و پرداخت بالغ بر ۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات خرد، برای بیش از ۸۴ هزار نفر در قالب ۵ هزار گروه خودیار روستایی در ۲ هزار روستا، کسب و کار پایدار خرد ایجاد شده است.

طرح تأمین مالی خرد بارویکرد بانکداری پیوندی با هدف توانمندسازی، ایجاد و توسعه کسب و کارهای خرد، فقرزدایی و بهبود معیشت روستائیان با تأکید بر زنان و جوانان، با حمایت اعتباری و مشارکت مالی بانک کشاورزی و با همکاری صندوق بین المللی توسعه کشاورزی سازمان ملل متحد (IFAD)، سازمان بهزیستی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مؤسسات و بنیادهای خیریه به عنوان تأمین کنندگان هزینه های تشکیل، آموزش و توانمندسازی گروه های خودیار و با مدیریت اجرایی

۵,۰۰۰

میلیارد ریال

کل تسهیلات خرد پرداخت
بانک کشاورزی در قالب پروژه
بانکداری پیوندی

۱,۸۰۰

میلیارد ریال

تسهیلات خرد پرداخت بانک
کشاورزی در قالب پروژه
بانکداری پیوندی از ابتدای
۱۴۰۱ تا پایان مهر ۱۴۰۲

۱۰,۰۰۰

میلیارد ریال

تسهیلات مصوب جدید
پرداخت بانک کشاورزی
برای پرداخت در قالب پروژه
بانکداری پیوندی

موسسه تاک، در حال اجرا است و در ۲ هزار روستا در ۲۳ استان کشور اجرایی شده و حدود ۸۴ هزار و ۱۴۴ نفر از روستاییان کشور از خدمات این طرح بهره مند شده‌اند.

در حالی که بانک کشاورزی در قالب این پروژه تاکنون بیش از ۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات خرد به روستاییان کشور پرداخت کرده، میزان حمایت مالی این بانک از پروژه مذکور از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا پایان مهرماه سال ۱۴۰۲ مبلغ ۱۸۰۷ میلیارد ریال در قالب ۹۵۰ فقره تسهیلات خرد بوده که بدون نیاز به سپرده گذاری و با ضمانت گروهی اعضا، به گروه های خودیار پرداخت شده است تا با ایجاد و توسعه کسب و کارهای خرد و افزایش درآمد، معیشت خود را بهبود بخشند.

شایان ذکر است ۱۹۱ شعبه بانک کشاورزی در ۲۳ استان کشور، در طرح تأمین مالی خرد با رویکرد بانکداری پیوندی در ایران همکاری دارند و سهم زنان روستایی در این برنامه ۷۶ هزار و ۹۰۹ نفر است که معادل ۹۱ درصد مشارکت را نشان می دهد. از این تعداد ۱۲ درصد آمار متعلق به زنان سرپرست خانوار، خودسرپرست و بدسرپرست تحت پوشش طرح تأمین مالی خرد است.

با مصوبه هیات مدیره بانک کشاورزی در سال جاری به منظور تداوم حمایت از پروژه تأمین مالی خرد و تأمین مالی این طرح و نیز توسعه جامعه هدف روستایی، مبلغ ۱۰ هزار میلیارد ریال اعتبار جدید برای این طرح مصوب شده است.

برنامه بانکداری پیوندی در گفت‌وگو با معاون اعتباری بانک:

فقرزدایی، ریشه در هویت بانک کشاورزی دارد

بانک‌ها در همه جای دنیا، سوای مباحث مالی و کسب درآمد و سودآوری، حوزه‌هایی مانند مسئولیت‌های اجتماعی را در کانون توجه دارند. حال این مسئولیت‌های اجتماعی که در هر سازمان اقتصادی و یا موسسه مالی به آن به گونه‌ای توجه می‌شود، در بانک کشاورزی نگاه ویژه‌تری روی آن وجود دارد. یکی از موضوعاتی هم که با رویکرد مسئولیت‌های اجتماعی در کانون توجه بانک کشاورزی قرار داشته، مقوله توانمندسازی اقشار کم‌درآمد و از بین بردن فقر، در قالب بانکداری پیوندی است؛ محوری که پیرامون آن با محمدرضا پویا فرد، معاون اعتباری و عضو هیات عامل بانک به گفت‌وگو نشستیم و گزیده‌های این گفت‌وگو را در ادامه مرور می‌کنیم.

مقابله با فقر و فقرزدایی

بانک کشاورزی طی ۹۰ ساله‌ای که از فعالیتش در نظام بانکی ایران می‌گذرد نشان داده است، همواره حامی اقشار کم‌درآمد جامعه بوده و برای این گروه‌های کم‌درآمد برنامه داشته است. چنانکه همواره بالغ بر ۹۰ درصد اعتبارات بانک کشاورزی به صورت اعتبارات و تسهیلات خرد پرداخته شده است. این رویکرد سبب شده که کشاورزان خرد در کانون توجه بانک کشاورزی بوده و همواره از اعتبارات و منابع مالی بانک کشاورزی برخوردار شده‌اند.

مهاجرت معکوس

یکی از بزرگترین دستاوردهایی که بانک کشاورزی با پرداخت تسهیلات خرد داشته، علاوه بر توسعه کشاورزی

این بوده که با رونق روستا جلوی آسیب‌های اجتماعی ناشی از مهاجرت روستائیان به حاشیه شهرهای بزرگ را بگیرد و در عین حال فرصت مهاجرت معکوس به روستاها را هم فراهم کند. اگر روزی به جایی برسیم که بخش کشاورزی از لحاظ ساختاری و سازمانی رشد کافی را داشته باشد که منابع مالی و درآمد را به روستا هدایت کند، به سهولت می‌توانیم شاهد مهاجرت معکوس به روستاها باشیم. جدا از اینکه امکانات و زیرساخت‌ها بهداشتی و رفاهی و آموزشی هم می‌تواند عامل اثرگذار برای ماندگاری در روستا باشد، اما در نهایت عامل تعیین‌کننده در ماندن یا مهاجرت، کسب درآمد به شمار می‌رود. بدون تردید هیچ کشاورزی یا روستایی را نمی‌توانید پیدا کنید که در زادگاه یا محل زندگی‌اش درآمد و رفاه داشته باشد و روستا را ترک کند.

مردم فقیر روستانشین که کمترین درآمد را داشته‌اند و با کمبود غذای شدیدی مواجه هستند متمرکز کرده‌است. مهم‌ترین هدف این سازمان توانمندسازی زنان و مردان فقیر کشورهای در حال توسعه برای رسیدن به سطح بالاتری از درآمد و امنیت غذایی است.

روند حضور بانک کشاورزی به عنوان تامین‌کننده مالی گروه‌های خودیار

کاری که موسسه تانک و بانک کشاورزی در بانکداری پیوندی انجام می‌دهد به این ترتیب است که تانک وارد مناطق روستایی می‌شود و نقاطی که دارای ظرفیت برای تشکیل گروه هستند را شناسایی می‌کنند. پس از شناسایی افراد و ظرفیت انجام فعالیت، این گروه‌ها حول یک محور واحد مانند کشت یک محصول خاص و یا ساخت مصنوعات روستایی و عشایری مانند فرش و گلیم اقدام می‌نمایند. مرحله بعد توانمندی این گروه‌های خودیار با آموزش روند مراحل تولید، تامین مواد اولیه و در نهایت آموزش ارتباط با مراکز فروش کالا است. در مرحله کنونی گروه، فرم یک تعاونی را دارد که می‌تواند خود انکا باشد. در این مرحله بانک کشاورزی با ورود و تامین منابع مالی مورد نیاز این گروه برای توسعه فعالیت را فراهم می‌کند. البته شرط تامین مالی این گروه‌های خودیار این است که حداقل ۱۰ درصد سرمایه اولیه از سوی خود گروه تامین شود. این تامین حداقلی سرمایه از سوی خود افراد سبب می‌شود احساس تعلق خاطر بیشتری داشته و تلاش مضاعفی برای توسعه کسب و کار خود داشته باشند.

روال بازپرداخت تسهیلات هم به صورت پنج‌ساله است و روند فعالیت و بازپرداخت تسهیلات به گونه‌ای طراحی شده که گروه تشکیل شده بعد از گذشت این بازه زمانی بتوانند روی پای خود ایستاده و نیازی به حمایت و منابع مالی نداشته باشند. تجربه سال‌های گذشته حمایت مالی بانک کشاورزی از این گروه‌ها نشان می‌دهد که تجربه بسیار موفقی بوده چراکه گروه‌های دریافت‌کننده تسهیلات بالای ۹۹ درصد بازپرداخت به موقع تسهیلات را داشته‌اند و چنین روندی نشان‌دهنده این است که گروه‌ها توانسته‌اند به درآمد و تمکن مالی رسیده و در بازپرداخت اقساط تسهیلات مشکلی نداشته باشند.

بهبود سطح زندگی کشاورزان

پرداخت اعتبارات خرد در مناطق روستایی و کشاورزی از سوی بانک کشاورزی سبب شده که علاوه بر حفظ اشتغال موجود ما روز به روز شاهد ارتقای سطح زندگی در روستاها باشیم. در دهه‌های گذشته شاهد بودیم که تلاش کشاورزان تنها جوابگوی مخارج روزمره بود. اما امروز سطح زندگی در روستاها و مناطق کشاورزی رشد و ارتقا پیدا کرده و امکانات رفاهی وارد زندگی کشاورزان شده است. علاوه بر اعتبارات خرد پرداختی به کشاورزی، برنامه‌های بزرگ و اعتبارات کلان بانک کشاورزی هم مانند برنامه‌های توسعه مکانیزاسیون و آبیاری تحت فشار، زندگی جوامع روستایی را تحت تاثیر قرار داده و اهمی برای کاهش فقر بوده است. به عنوان نمونه با توسعه مکانیزاسیون، بهره‌وری در مزارع بالاتر رفته و با توسعه زنجیره ارزش در بخش کشاورزی، زندگی کشاورزی سهل‌تر و منجر به کسب درآمد بیشتر شده است. در این شرایط می‌توان گفت که برنامه‌های کاهش فقر بانک در مسیر درستی قرار داشته و توانسته است کمک کند بهره‌برداران از رفاه نسبی بیشتر برخوردار شوند.

طرح گروه‌های خودیار و بانکداری پیوندی

طرح گروه‌های خودیار یک طرح جهانی است که صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی یا ایفاد برای ریشه‌کن کردن فقر در جهان ایجاد کرد. این طرح از سال ۱۳۸۱ در ایران و با همکاری بانک کشاورزی و موسسه تانک و نماینده ایفاد و سازمان بهزیستی اجرایی شد. در این طرح، موسسه تانک گروه‌های خودیار را در مناطق روستایی شناسایی کرده و مورد آموزش قرار می‌دهد. بانک کشاورزی نیز این گروه‌های آموزش دیده را تامین مالی می‌کند تا بتوانند فعالیت خود را توسعه داده و به درآمدزایی برسند. به عبارتی دیگر فعالیت موسسه تانک در ایران بومی‌شده فعالیت‌های ایفاد است. صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی هم بر روند اجرای آن در کشور نظارت دارد. ایفاد فعالیت‌های خود را به ریشه‌کن کردن فقر و مبارزه با گرسنگی در مناطق روستایی کشورهای در حال توسعه اختصاص داده‌است. ۷۵ درصد از فقیرترین مردم جهان (تقریباً ۱ میلیارد زن، مرد و کودک) در مناطق روستایی زندگی می‌کنند و معاش‌شان به کشاورزی وابستگی مستقیمی دارد از این رو ایفاد فعالیت‌های خود را بر روی ۷۵ کشور و

سلسله‌گفتگوهای بانکداری دیجیتال

عنوان رویداد: بانکداری باز

شرکت گسترش فناوری‌های نوین در رویداد گسترش تاک مطرح کرد:

نگاهی به چگونگی پیاده‌سازی بانکداری باز در ایران

آکادمی گسترش فناوری‌های نوین در سلسله‌گفتگوهای بانکداری دیجیتال، به موضوع بانکداری باز پرداخت. در این رویداد بانکداری باز از چند منظر مختلف بررسی شد. همچنین مقایسه‌هایی از بانکداری باز در ایران و جهان انجام شد و آماری در این خصوص ارائه شد. در پایان تجربه استفاده از بانکداری باز با استفاده از فعال‌سازی مجوز دایرکت دبیت در بانک کشاورزی با کاربران در میان گذاشته شد.

در رویداد گسترش تاک مصطفی امینی، مدیرعامل و عضو هیئت‌مدیره شرکت گسترش فناوری‌های نوین بانک کشاورزی به‌عنوان میزبان؛ سامان ذاکرزاده، معاون نوآوری بانکداری الکترونیک اداره فناوری اطلاعات بانک کشاورزی؛ مجید کیوان، مشاور بانکداری باز؛ مهدی شریفی، کارشناس ارشد کانال‌های ارتباطی؛ وحید فرجی، کارشناس ارشد تولید سیستم‌های بانکی شرکت گسترش فناوری‌های نوین به‌عنوان میهمانان در این رویداد حاضر شدند.

مصطفی امینی در ابتدا به پیشینه موضوع پرداخت و گفت بانکداری باز یک موضوع مسبوق به سابقه در کشور است و از جمله صنایعی که در رویکرد باز (Openness) پیشرو بوده اند، صنایع بانکداری و تلکام بوده اند و در ادامه خواستار حرکت از بانکداری باز به Open Finance شد و به ترندهای جدیدی مثل تامین مالی تعبیه شده اشاره کرد.

حضور ۵۰ درصد افراد جهان زیر چتر خدمات بانکداری باز

در ادامه این رویداد مجید کیوان به‌عنوان مشاور بانکداری باز درباره پنج موضوع مختلف در بانکداری باز توضیحاتی ارائه داد. او در ارائه خود به تشریح بانکداری باز در بانک زراعت؛ بانک کشاورزی ترکیه و اقداماتی که در حوزه بانکداری باز انجام داده است پرداخت و همچنین آماری از تعداد بانک‌های فعال در کشورهای مختلف نشان داد.

کیوان به ترندهای بانکداری باز در دنیا و به‌طور خاص انگلیس پرداخت و تشریح کرد: «بر اساس آمارها ۵۰ کشور در دنیا فریم‌ورک بانکداری باز را راه انداخته‌اند اما این موضوع هنوز در ایران پیاده‌سازی نشده است. کشور انگلیس یکی از پیشروترین‌ها در میان ۵۰ کشور در بانکداری باز است. طبق آمار ۵۰ درصد افراد جهان تحت پوشش خدمات بانکداری باز هستند و پیش‌بینی می‌شود که ۲۵۰ میلیارد یورو ارزش تراکنش‌هایی خواهد بود که روی بانکداری باز انجام می‌شود.»

کیوان با اشاره به اینکه انگلیس در بانکداری باز بسیار پیشروست، گفت: «تعداد نهادهای ثالث رگوله شده در انگلیس اکنون پانصدتاست که این رقم در سال ۲۰۱۸

صد بوده است. این ارقام رشد جالب تعداد نهادهای ثالث رگوله‌شده را در انگلیس نشان می‌دهد. تعداد افرادی که در انگلیس از بانکداری باز استفاده می‌کنند اکنون ۷ میلیون نفر است که در سال ۲۰۲۰ این رقم یک میلیون بوده است و پیش‌بینی می‌شود که این رقم نیز در سال ۲۰۲۵ به ۱۰ میلیون نفر برسد. همچنین با استفاده از خدمات بانکداری باز دو میلیون نفر توانسته‌اند هزار میلیارد پوند وام دریافت کنند.»

خلق شغل‌های جدید در جهان به واسطه بانکداری باز

او درباره شغل‌هایی که در دنیا به واسطه بانکداری باز شکل گرفته است گفت: «بانکداری باز موجب شکل گرفتن شغلی‌هایی شده و افراد با سمت‌های بسیار خرد شده و تخصصی در این حوزه در جهان فعال هستند.»

کیوان در ادامه به بررسی قابلیت‌های بانکداری باز زراعت؛ بانک کشاورزی ترکیه پرداخت و گفت: «این بانک در توضیح خدمات بانکداری باز خود بیان کرده که افراد چالش این موضوع که با داشتن حساب در بانک‌های گوناگون و به تبع داشتن اپ‌های بانکی مختلف را می‌توانند با بانکداری باز زراعت مرتفع کنند. اکنون، افراد با استفاده از زراعت می‌توانند خدمات بانکداری باز را به صورت یکپارچه و ادغام شده دریافت کنند.»

تجربه تولید پلتفرم بانکداری باز از نگاه برنامه‌نویسان

در ادامه این رویداد مهدی شریفی، تجربه تولید پلتفرم بانکداری باز را از نگاه برنامه‌نویسی برای برنامه‌نویسان بیان کرد و توضیحاتی تخصصی در این زمینه ارائه داد.

شریفی در این خصوص گفت: «تعریف API برای ما خیلی اهمیت داشت زیرا که هم باید ساده و هم طبق استانداردها پیاده می‌شد و همچنین قابلیت خوانده‌شدن توسط فیلترهای مختلفی که ما تعریف کرده بودیم را پیدا می‌کرد.»

سپس وحید فرجی با نگاهی عملیاتی اجزا و تاریخچه بانکداری باز را در بانک کشاورزی بررسی کرد و به بیان اینکه بانکداری باز بانک کشاورزی از کجا آغاز و الان در چه جایگاهی قرار دارد پرداخت.

او در خصوص پیاده‌سازی بانکداری باز در بانک کشاورزی گفت: «سال ۹۶ یا ۹۷ در شرکت گسترش فناوری‌های نوین بحث بانکداری باز توسط سامان ذاکرزاده مطرح شد و ما به این سو رفتیم که چگونه می‌توانیم روی این موضوع در ایران کار کنیم.»

فرجی ادامه داد: «باتوجه به این موضوع که در بانک کشاورزی کربن‌کینگی وجود داشت و سرویس‌هایی از دهه ۹۰ به بعد به سازمان‌های دیگر ارائه داده می‌شد تا حدودی با این مباحث آشنا بودیم و فهمیدیم که با موجودیتی جدید طرف هستیم و در مرحله سوم فرایند را شناسایی کردیم و در این قسمت لازم بود مفاهیمی جدید خلق کنیم.»

او گفت: «ضمن آنکه بستری از گذشته داشتیم، تیم‌های مرتبطی را تشکیل دادیم و در گام بعدی به سوی طراحی و پیاده‌سازی موجودیت‌های اصلی رفتیم.»

به گفته فرجی در ادامه این مسیر لازم بود برای آنکه اطلاعات و دیتاهای مشتریان با

استانداردی در اختیار شرکت‌های بیرونی قرار بگیرید، پروتکلی ایجاد شود و همچنین لازم بود که زیرساخت‌هایی قوی ایجاد و کربن‌کینگ توسعه داده شود. او توضیحاتی درباره استانداردها و پروتکل‌هایی که برای امنیت اطلاعات به‌کاربرده شده ارائه داد و شماتیکی عملیاتی از طراحی بانکداری باز در بانک کشاورزی نشان داد. فرجی همچنین درباره پروتکل OAuth2 توضیحی داد و بیان کرد که چند روش برای تخصیص و اعطا دسترسی برای تعامل موجودیت‌ها وجود دارد که بانک کشاورزی از امن‌ترین آنها استفاده می‌کند. او با نگاهی به فرایند عملیاتی اجرای بانکداری باز در بانک کشاورزی در خصوص سرویس‌های پیاده‌سازی شده با استفاده از دو مدل باتوکن و بی‌توکن توضیحاتی نیز ارائه داد. بر اساس گفته‌های فرجی سرویس دایرکت‌دبیت از سرویس‌های بانکداری باز مبتنی بر شماره حساب است و سرویس‌هایی که مربوط به احراز هویت، KYC است توکن ندارند.

مزایای بانکداری باز چیست؟

سامان ذاکرزاده در این رویداد در خصوص اینکه در ایران بانکداری باز چگونه در حال پیاده‌سازی است گفت: «به‌طورکلی در جریان بانکداری باز سه ذی‌نفع اصلی وجود دارد؛ بانک، مشتری، شرکت‌های فین‌تکی. برای این سه گروه بانکداری باز مزایایی دارد برای مثال مشتری سهولت استفاده از خدمات را دارد و می‌تواند به‌صورت یکپارچه از خدمات بهره‌برد و خدمات نو دریافت کند. شرکت‌های فین‌تکی نیز فرصت جذب مشتریان جدید و افزایش فروش و کاهش هزینه را دارند. بانک نیز به این واسطه رضایت مشتری را جلب می‌کند و خدمات مختلفی به مشتریان ارائه می‌دهد ضمناً در همه‌جا حضور بانک احساس می‌شود که این تجربه خوشایندی برای بانک است.» ذاکرزاده در ادامه به طبقه‌بندی سرویس‌هایی که با استفاده از بانکداری باز می‌توان ارائه داد پرداخت و گفت: «KYC، اطلاع‌رسانی و گزارش، سرویس‌های پرداختی مثل دایرکت‌دبیت، سرویس‌های مالی که به‌صورت مستقیم خدمات پرداخت ارائه نمی‌دهند مثل چک و سفته از جمله سرویس‌هایی است که توسط بانکداری باز ارائه می‌شود.»

ذاکزاده در پایان فرایند انجام فعال‌سازی مجوز دایرکت‌دبیت جهت استفاده در اپلیکیشن تپسی را در بانک کشاورزی انجام داد. و گفت که این فرایند شفاف، سه سر برد است.

مصطفی امینی، مدیرعامل و عضو هیئت‌مدیره شرکت گسترش فناوری‌های نوین در پایان جمع‌بندی از ارائه‌هایی که داده شد، انجام داد و بیان کرد: «مجید کیوان در ارائه خود به بررسی ترندهای بانکداری باز در دنیا پرداخت و همچنین بانکداری باز بانک زراعت ترکیه را تشریح کرد در ادامه مهدی شریفی و وحید فرجی با نگاهی عملیاتی به بررسی بانکداری باز پرداختند و در پایان سامان ذاکرزاده ضمن تکمیل صحبت‌های سایر میهمانان به بررسی بانکداری باز در ایران و مزایای آن پرداخت.»

بازخوانی دوگزارش جهانی با محوریت خط‌مشی
مدیریت آب در نسل آینده

آب کشاورزی در مواجهه با دوراهی «صرفه‌جویی» یا «بهره‌وری»

کمبود آب یک پدیده جدید نیست. این پدیده قرن‌هاست در مناطقی با بارش کم و شرایط آب و هوایی خشک وجود دارد. با این حال، در بسیاری از نقاط جهان، حتی مناطقی که زمانی آب فراوان داشتند مانند آسیای جنوب شرقی، شکاف بین عرضه و تقاضای آب به دلیل رشد جمعیت، رشد اقتصادی و تقاضای مرتبط با محصولات کشاورزی پربار به سرعت در حال افزایش است. تغییرات اقلیم با تشدید روندهای موجود، موجب ایجاد کمبود آب در دهه‌های آینده خواهد شد. کشاورزی آب‌بیشترین مصرف‌کننده آب بوده و این نشان می‌دهد که می‌بایست در بخش آبیاری راه‌حلهایی برای رسیدگی و مدیریت کمبود آب پیدا کرد.

این در حالی است که غلبه بر بحران آب از طریق مداخلات کشاورزی، کار ساده‌ای نیست و اکنون توجه فزاینده‌ای به سمت باورهای غلط رایج و دیدگاه‌های ساده‌لوحانه در مدیریت کشاورزی جلب شده است. به طور نمونه، نقش «افزایش راندمان استفاده از آب» در مقابله با بحران آب، تحت تأثیر برداشت‌های نادرست از هیدرولوژی، اقتصاد و رفتارهای انسانی می‌باشد. این خلاصه سیاستی به صورت کارگسترده‌ای توسط FutureWater و FAO تحت برنامه کمبود آب آسیا و اقیانوسیه تهیه شده است که به وضوح پیچیدگی‌های مرتبط با تلاش‌های انجام شده در جهت افزایش راندمان استفاده از آب و اهمیت استفاده از حسابداری آب و اصطلاحات مداخلات مدیریت آب را نشان می‌دهد. در این گزارش ابزار جدیدی معرفی شده است که دستورالعمل‌های شفاف و عملی را در مورد نحوه اجرای صرفه‌جویی واقعی آب در کشاورزی با انتخاب مداخلات مناسب در جهت افزایش بهره‌وری محصول ارائه می‌کند.

راندمان استفاده از آب و صرفه‌جویی آب

یک تصور رایج غلط این است که افزایش راندمان استفاده از آب همیشه برابر با صرفه‌جویی در استفاده از آب است. اما، طبق تعریف، افزایش راندمان استفاده از آب (به زبان ساده: آب مصرف شده به عنوان نسبتی از آب تحویل داده شده از منبع) موجب می‌شود سهم بیشتری از آب تحویل شده از منبع مصرف شود. علاوه بر این واقعیت اساسی هیدرولوژیکی، کشاورزانی که کارآمدتر می‌شوند (با سرمایه‌گذاری‌های جدید) قطعاً به دنبال افزایش محصول و درآمد خود، به عنوان مثال از طریق افزایش سطح زیر کشت یا شدت آن هستند. این امر موجب افزایش مصرف آب می‌شود. این ایده که افزایش راندمان استفاده از آب همیشه منجر به صرفه‌جویی در استفاده از آب می‌شود یک تصور خیالی است. صرفه‌جویی واقعی آب تنها در صورتی بدست می‌آید که میزان آب عرضه شده بر این اساس کاهش یابد و این آب صرفه‌جویی شده از طریق یک سیستم تخصیص آب به جاهای دیگر اختصاص داده شود. نکته قابل توجه این است که هیچ سیستم تخصیص آب جامع و قابل اجرایی در کشورهای در حال توسعه یا با درآمد متوسط در آسیا وجود ندارد. بنابراین، در حال حاضر هیچ محدودیتی برای آب مصرفی در مکان‌های «کارآمد» جدید وجود ندارد. به طور کلی، تلاش‌های انجام شده در جهت افزایش بهره‌وری مصرف آب موجب افزایش مصرف آب و کاهش جریان‌های برگشتی می‌شود و کاربران پایین‌دست (و همین‌طور اکوسیستم‌ها) را از آبی که در گذشته به آن دسترسی داشتند محروم می‌کند.

ابزار صرفه‌جویی واقعی آب

مسائل مطرح‌شده نشان می‌دهد که نیاز فوری به توسعه و استفاده از ابزارهای ساده و عملگراییانه وجود دارد که اثر مداخلات آب کشاورزی در مقیاس مزرعه را در مقیاس‌های بزرگتر نیز ارزیابی نماید. نمونه‌ای از این ابزارها، مدل‌های پر کاربرد Cropwat و AquaCrop در مقیاس مزرعه می‌باشند که می‌توان از نتایج حاصل از آنها جهت ارزیابی صرفه‌جویی آب در مقیاس حوضه استفاده کرد. علیرغم وجود مدل‌های هیدرولوژیکی مختلف در مقیاس حوضه، FAO و FutureWater بیان داشتند که به یک ابزار تحلیل ساده‌تر نیاز است که با استفاده از آن بتوان نتایج صرفه‌جویی واقعی آب در مقیاس مزرعه را به مقیاس حوضه نیز برآزش داد.

در این زمینه، ابزار صرفه‌جویی واقعی آب (REWAS) جهت از بین بردن تصورات غلط در رابطه با صرفه‌جویی آب و ارائه الگوهای آسان در زمینه اطلاع‌رسانی مداخلات صرفه‌جویی مصرف آب توسعه داده شد. ابزار صرفه‌جویی واقعی آب جهت افزایش قابلیت استفاده، دسترسی، شفافیت و قابلیت انتقال ورودی و خروجی داده در مایکروسافت اکسل توسعه یافته است. داده‌های ورودی را می‌توان از مطالعات، آزمایش‌های میدانی، اندازه‌گیری‌ها، مشاهدات یا سنجش از

دور به دست آورد. خروجی ابزار صرفه‌جویی واقعی آب بر پایه مفاهیم اثبات‌شده حسابداری آب و اصطلاحات آب است که توسط فائو در سطح جهانی مطرح شده است. این ابزار یه منظور مقایسه صرفه‌جویی ظاهری و واقعی آب، خروجی‌ها را برای هر دو مقیاس مزرعه و حوضه محاسبه می‌کند.

در ابزار صرفه‌جویی واقعی آب، امکان محاسبه صرفه‌جویی واقعی حاصل از مداخلات مزرعه‌ای (مانند آبیاری قطره‌ای، پوشش کانال، تسطیح مزرعه) وجود دارد. مدل‌های هیدرولوژیکی در مقیاس حوضه مانند ابزار ارزیابی و برنامه‌ریزی آب به کاربران این امکان را می‌دهند تا ارزیابی سناریو و برنامه‌ریزی را بر اساس استفاده‌های متعدد آب در طول مسیر رودخانه انجام داده و از لینک‌های مکانی بین گره‌ها برای برآورد تقاضا و عرضه استفاده کنند. این مدل نیازهای واقعی آبیاری را بر اساس شرایط آب و هوایی، شرایط گیاه و ویژگی‌های خاک تعیین می‌کند.

در نهایت، دستورالعمل‌هایی که برای دستیابی به صرفه‌جویی واقعی آب ارائه شده، مداخلات صرفه‌جویی در مصرف آب را به سه گروه مدیریت آب، مدیریت خاک و زمین و زراعت تقسیم کرده و تاکید می‌کند صرفه‌جویی واقعی آب اغلب در مداخلات کشاورزی نسبت به مداخلات آب یا زمین مشهودتر است در مجموع، هر یک از مداخلات دارای مزایا و محدودیت‌هایی هستند و باید در یک استراتژی خاص، بسته به منابع موجود، ظرفیت، حمایت دولت و نیازهای کشاورز مورد استفاده قرار گیرند. مهمتر از همه اینکه این مداخلات به منظور دستیابی به صرفه‌جویی در مصرف آب در سطح مزرعه طراحی شده‌اند و بسیاری از آنها به طور قابل توجهی جریان‌های برگشتی قابل بازیافت را در پایین‌دست کاهش می‌دهند. بنابراین تنها راهی که این مداخلات عملاً باعث صرفه‌جویی در مصرف آب در مقیاس حوضه شوند (و این آب صرفه‌جویی شده برای سایر مصارف در دسترس قرار گیرد) این است که برای مصرف کلی آب، محدودیتی وضع شود و به موازات بهبود کارایی، مقدار آب عرضه شده کاهش یابد، به طوری که مصرف خالص یکسان اتفاق افتد. توجه به این نکته ضروری است که این امر معمولاً مورد پذیرش کشاورزان قرار نمی‌گیرد، مخصوصاً اگر سرمایه‌گذاری قابل توجهی را در زیرساخت‌های صرفه‌جویی در آب انجام داده باشند و بنابراین از نظر سیاستی دشوار است.

بکارگیری ابزار صرفه‌جویی واقعی آب در عمل - مطالعه موردی

کشوری در حال پذیرش رویکرد صرفه‌جویی واقعی آب است که بتواند به این سوال پاسخ دهد که چرا سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه «صرفه‌جویی در آب» تنش آبی را کاهش نداده است.

ایران نمونه بارز کشوری کم‌آب با تولیدات کشاورزی زیاد است. با وجود دهه‌ها ترویج و اجرا در جهت صرفه‌جویی در مصرف آب، کم‌یابی آب بیشتر شده و اکنون بیش از هر زمان دیگری آشکار شده است. به عنوان نمونه، شیراز یکی از بزرگترین

تولیدکننده‌های گندم در کشور است که با استرس عظیم آبی مواجه است. با وجود بارش ۳۶۰ میلیمتر در سال، همه محصولات به صورت آبی کشت می‌شوند. راندمان آبیاری از ۴۰ درصد برای سیستم‌های آبیاری سطحی تا ۸۰ درصد برای سیستم‌های آبیاری قطرهای متغیر هستند.

سیاستگذاران به منظور «صرفه‌جویی در مصرف آب» و در دسترس قرار دادن آب بیشتر برای تالاب‌های پایین‌دست، آبیاری قطرهای را توصیه می‌کنند زیرا معتقد هستند که آبیاری قطرهای نسبت به سیستم‌های آبیاری سنتی باعث صرفه‌جویی در مصرف آب می‌شود. اما در عمل انتقال سیستم‌های آبیاری سطحی به قطرهای موجب صرفه‌جویی مورد انتظار آب یا مزایایی برای سایر کاربران نشده است.

نتیجه‌گیری

افزایش تقاضا برای غذا و عدم قطعیت بارش موجب افزایش اهمیت حسابداری دقیق آب در مقیاس‌های مکانی چندگانه شده است که از طریق آن بتوان مکان‌های قابل صرفه‌جویی و روش‌های بهینه‌سازی سیستم‌ها تحت سناریوهای مختلف را شناخت. ابزار REWAS توسط FAO و FutureWater برای محاسبه صرفه‌جویی واقعی آب در مقیاس حوضه، با در نظر گرفتن جریان‌های برگشتی قابل استفاده در مکان‌های دیگر، توسعه داده شده است. این ابزار برای تصمیم‌گیری طراحی شده است که قصد دارند از طریق افزایش راندمان آب، تخمین دقیق‌تری از صرفه‌جویی واقعی آب را بدست آورند. ابزار REWAS ما را به این درک می‌رساند که صرفه‌جویی در آب، مداخله‌ای است که موجب در دسترس قرار گرفتن تدریجی آب برای استفاده‌های جایگزین می‌شود. این ابزار به تصمیم‌گیران جهت سرمایه‌گذاری در برنامه‌ریزی آب بر اساس روش‌های حسابداری آب کمک می‌کند.

منبع: مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب

اهمیت حسابداری آب

هیچ مداخله‌ای در چرخه آب بدون درک شفاف چرخه هیدرولوژیکی و حسابداری صحیح آب نمی‌تواند به درستی ارزیابی شود. هدف اصلی حسابداری آب این است که به جوامع کمک کند تا درک درستی از موجوی آب داشته باشند: اینکه چه مقدار آب وجود دارد، این آب در کجاها موجود است، چگونه می‌توان از آن استفاده کرد و آیا الگوهای مصرف فعلی پایدار هستند یا خیر. حسابداری آب می‌تواند یک فعالیت یکباره باشد که برای دستیابی به یک هدف خاص طراحی شده است. با این حال، می‌بایست به طور فزاینده‌ای از برنامه‌پایش و ارزیابی بلندمدت در جهت بهبود مدیریت پایدار منابع آب بهره گرفت. اطلاعات جمع‌آوری شده طی دوره حسابداری آب، معمولاً بسیار متنوع است و به طیف وسیعی از مسائل اجتماعی، فنی و حاکمیتی می‌پردازد.

گفت‌وگو با یک همکار کتابدار به بهانه انتشار کتاب تازه‌اش

کتابخانه بانک کشاورزی، دومین کتابخانه بزرگ بانکی کشور است

سید محمد کردان نشاطی نه فقط از همکاران قدیمی و صاحب‌کسوت بانک کشاورزی با ۲۶ سال سابقه خدمت است، که در فرهنگ و ادبیات هم صاحب‌کسوت به شمار می‌رود، چرا که تاکنون ۲۶ عنوان کتاب را به چاپ رسانده است. با این همکار کتابدار به گفت‌وگو نشستیم تا هم او را بیشتر بشناسیم و هم با کتابخانه بانک کشاورزی بیشتر آشنا شویم.

کردان که دکترای علم اطلاعات و دانش‌شناسی دارد در رابطه با سابقه نویسندگی‌اش می‌گوید: «از آن زمانی که به یاد دارم عاشق نوشتن بودم. اولین رمان من «یک پیاله زندگی» بود که از سن ۱۳ سالگی سعی به نوشتن آن کردم. البته به صورت جدی نوشتن این رمان را از سال ۱۳۸۴ شروع کرده و در سال ۱۳۸۹ آن را به چاپ رساندم. اولین کتاب تخصصی در رشته کتابداری را هم در سال ۱۳۷۸ به چاپ رساندم.» مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

برای شروع چند عنوان از کتاب‌های‌تان را معرفی کنید؛ چرا که یک نویسنده را می‌توان با نوشته‌هایش شناخت و بفرمایید کدام‌یک از این کتاب‌ها برای خودتان جذاب‌تر بوده است؟

تا کنون ۲۶ عنوان کتاب تالیفی از من به چاپ رسیده که شامل رمان‌ها با عناوین یک پیاله زندگی، افسانه نوش آفرین (رمان تاریخی)، کسری، گل خشک، عشق سایه‌ها، گلپان‌های عاشق، ستاره‌های سوسن، شعله‌های ترس، غروب یک لبخند بوده و کتاب‌های تخصصی با عناوین کتابدار آگاه، کتابخانه‌های دیجیتال، کلان‌داده‌ها، فراداده (شکل دادن به دانش از عهد باستان تا وب معنایی)، فرهنگ اختصارات علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، خدمات فنی (علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی)، مجموعه‌سازی آ خدمات فنی (علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی)، خدمات عمومی (علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی)، مفاهیم بازاریابی خدمات اطلاع‌رسانی کتابخانه و چند عنوان دیگر بوده است. در حال حاضر هم اولین کتاب روانشناسی عمومی خود را با عنوان ۱۵۰ تفکر در مسیر زندگی به اتمام رسانده و در مرحله چاپ هستیم. من همه کتاب‌هایم رو دوست دارم اما در این بین چهار کتاب به ترتیب زیر بیشتر از همه برایم اهمیت دارند: رمان یک پیاله زندگی، ۱۵۰ تفکر در مسیر زندگی، رمان افسانه نوش آفرین و کتابدار آگاه. هم اکنون در حال نوشتن یک رمان تاریخی (با موضوع گیلان مربوط به دوره ساسانیان) دو یا سه جلدی به اسم «افسانه آیدا» هستم. البته در این حین چند کتاب دیگر هم شروع کرده‌ام. اما سعی دارم فعلاً تمرکز بر کتاب افسانه آیدا باشد.

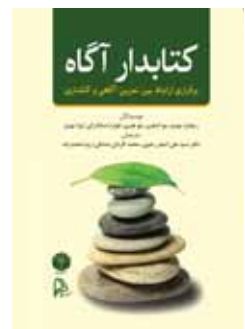

حال بپردازیم به فعالیت‌تان در بانک کشاورزی؛ چند سال در بانک سابقه دارید و در کدام بخش‌ها خدمت کرده‌اید؟

من افتخار ۲۶ سال خدمت در بانک کشاورزی را دارم. از ابتدا تاکنون هم شاغل در اداره کل آموزش و توسعه مهارت‌ها در بخش کتابخانه ارزشمند و بزرگ بانک بودم.

از کتابخانه بانک کشاورزی بیشتر بگویید و فارغ از جایگاه سازمانی، به عنوان یک کارشناس و کتابدار بفرمایید این کتابخانه چه جایگاهی دارد؟

همانطور که می‌دانید کتابخانه تخصصی بانک کشاورزی دومین کتابخانه بزرگ بانکی بعد از کتابخانه بانک

مرکزی و همچنین اولین کتابخانه تخصصی بانکی کشاورزی در سطح کل کشور است. کتابخانه ما با داشتن تعداد قابل توجهی از مدارک اطلاعاتی تخصصی از جمله کتاب‌ها، گزارش‌ها، نشریات، پایان‌نامه‌ها، لوح‌های فشرده و غیره (در زمینه بانک و بانکداری، کشاورزی، دامداری، شیلات، اقتصاد، مدیریت، رایانه، مرجع و تعدادی محدود اما بسیار باارزش رمان، تاریخی و روانشناسی) سالانه پاسخگوی چند هزار نفر از همکاران ستاد و استان‌ها و همچنین پژوهشگران و دانشجویان (با معرفی‌نامه) در سطح کشور است. این کتابخانه قدمت ۴۰ ساله داشته و از سال ۱۳۶۷ مطابق با استانداردهای جهانی (رده‌بندی کتابخانه کنگره) کار خود را آغاز کرده است. هر چند شماره ثبت کتاب‌های قدیمی نشان از وجود کتابخانه از سال ۱۳۴۰ می‌دهد.

به قدمت حدوداً ۴۰ ساله کتابخانه بانک اشاره کردید؛ چه مسئولیت‌ها و مأموریت‌های مهمی را کتابخانه بانک در این ۴ دهه اجرایی کرده است؟

این کتابخانه تخصصی، حافظه سازمانی بانک بوده و در کنار تهیه، سازماندهی، نگهداری و دسترسی‌پذیری آسان یک مجموعه تخصصی روزآمد و متناسب با نیازهای بانک، کلیه ترازنامه‌ها، گزارش‌های عملکرد، نشریات و همچنین گزارش‌های تهیه شده توسط ادارات مختلف را جمع‌آوری و برای استفاده‌های آتی نگهداری می‌کند. همچنین به تهیه و انتشار کتاب «درسنامه خدمات و فعالیت‌های اصلی شعب» و کتاب‌های مرجع برای طرح‌نویسی اعتباری در بانک (۱۳ عنوان) و سایر موارد مرتبط با تولید و توسعه دانش در بانک اقدام نموده است. از طرفی امتیازدهی به مقالات چاپ شده همکاران توسط همکاران این بخش با دقت هر چه بیشتر به انجام می‌رسد. به طور مثال در سال ۱۴۰۲ بیشتر از ۶۰۰ عنوان کتاب جدید در موضوعات بانک و بانکداری، اقتصاد، مدیریت، تحول دیجیتال، کشاورزی، شیلات، دامداری، رایانه و آموزش زبان برای کتابخانه مرکزی تهیه شده است. همچنین ۳۰۰ عنوان کتاب کودک و نوجوان از انتشارات معتبری چون کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برای استفاده فرزندان همکار تهیه و به مجموعه اضافه شده که مورد استقبال همکاران قرار گرفته است.

کارکنان بانک و به ویژه همکاران استانی که دسترسی حضوری به کتابخانه ندارد، چطور می‌توانند از منابع کتابخانه استفاده کنند؟

همکاران ستادی و مدیریت‌های استان تهران امکان استفاده حضوری از کتابخانه را دارند. همکاران سایر استان‌ها نیز می‌توانند نیازهای اطلاعاتی خود را به بخش امانت (۲۰۸۴۸۹۵۶۲۲۰ جناب آقای نوردی) اعلام و مدارک درخواستی را به صورت پستی دریافت نمایند. شایان ذکر است با توجه به حجم بالای کار همکاران با سازماندهی استاندارد مجموعه و دسترسی سریع به اطلاعات کتابشناختی مجموعه، همکاران حتی با حضور در وقت اداری در کم‌تر از چند دقیقه به اطلاعات مورد نظر خود رسیده و خللی در کارشان ایجاد نخواهد شد. در مجموع در مورد جایگاه کتابخانه باید بگوییم کتابخانه از نظر تعداد و تنوع منابع در سطح بسیار مطلوبی قرار داشته و استفاده‌کنندگان خود را دارد. از طرفی بسیاری از موارد زیر در حال اجرا هستند.

- مدیران و رؤسای بانک در کنار حمایت‌ها، پشتیبانی‌ها و مساعدت‌ها با استفاده بیشتر از کتابخانه همواره مشوق همکاران در امر مطالعه و پژوهش بوده‌اند.
- با توجه به کمبود شدید نیروی متخصص در کتابخانه استفاده از همکاران کتابدار متخصص فعلی و همچنین اضافه شدن حداقل دو نیروی کتابدار می‌توان به غنای کار اضافه کرد.
- تهیه چکیده و خلاصه از کتاب‌های تخصصی توسط کتابخانه و همچنین دیگر همکاران بانکی.
- برای دسترسی بیشتر، سهل‌تر و جامع‌تر، کتابخانه در حال دیجیتال کردن تعداد قابل توجهی از منابع همچون گزارش عملکردها، ترازنامه‌ها، جزوات، نشریات، مقالات تخصصی چاپ شده همکاران و دیگر مدارک اطلاعاتی باارزش و مفید است. هرچند در حال حاضر پایان‌نامه‌ها و تعداد زیادی از نشریات فارسی و انگلیسی و جزوات تخصصی بانک اسکن و به صورت تمام متن در دسترس قرار دارند.

مدیریت‌های استانی در آئینه اخبار

یک عکس، یک خبر

گستره بانک کشاورزی به وسعت ایران است و خانواده این بانک از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب، حامی مالی بخش کشاورزی و پشتیبان تامین امنیت غذایی کشور هستند. در بسته خبری پیش‌رو نگاهی داریم به اخبار استانی بانک کشاورزی در سراسر کشور.

منطقه ۲ تهران بزرگ

بانک کشاورزی در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود و حمایت از دانش‌آموزان کم‌بضاعت، نسبت به اهداء ۲۰۰۰ بسته لوازم التحریر به دانش‌آموزان مدارس جنوب شهر تهران اقدام کرد. همزمان با سیزدهم آبان ماه و روز دانش‌آموز و در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و بانک‌پذیری کودکان و نوجوانان، مدیریت شعب منطقه دو تهران بزرگ با حضور در مدارس مناطق جنوب شهر تهران و آموزشگاه‌های کودکان استثنایی، ضمن اهداء بسته‌های متنوع نوشت افزار با توزیع بروشور و تراکت به معرفی خدمات باشگاه کودک و نوجوان بانک کشاورزی پرداخت.

خراسان جنوبی

با هدف توسعه‌ی تعامل با پژوهشگران و بهره‌برداران بخش کشاورزی و فعالان تولید و صادرکنندگان محصول زرشک در کشور، مدیریت بانک کشاورزی استان خراسان جنوبی ضمن حمایت از جشنواره ملی زرشک در سال ۱۴۰۲، با برپایی غرفه در این رویداد شرکت کرد. این جشنواره با شعار «زرشک خراسان جنوبی برای همه جهانیان» با هدف معرفی محصول زرشک در شهرستان‌های بیرجند و قاین برگزار شد. خراسان جنوبی به عنوان قطب تولید زرشک در

جهان بوده و بانک کشاورزی با هدف تامین منابع مالی و ایجاد شرایط لازم جهت اطمینان خاطر زرشک کاران از باغ تا بازار با اعطای تسهیلاتی برای ایجاد باغ زرشک، احداث بارگاه زرشک و صنایع تبدیلی و تکمیلی، همراه زرشک کاران و باغداران این محصول عمده و مزیت‌دار است.

سمنان

همایش گرامیداشت روز ملی آمار و برنامه‌ریزی با شعار حکمرانی داده محور و تجلیل از نهادها و دستگاه‌های اجرایی برتر و پیشرو در عرصه نظام آماری استان سمنان در سالن همایش‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان سمنان برگزار شد. در مراسم تجلیل از برگزیدگان آمار و برنامه ریزی استان سمنان که پروفیسور سید مهدی الوانی پدر علم مدیریت ایران و از مشاهیر علم مدیریت ایران و جهان نیز حضور داشت، از کیومرثی مدیر شعب بانک کشاورزی استان سمنان با اهدای لوح قدردانی شد.

سیستان و بلوچستان

رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) کشور و استاندار سیستان و بلوچستان، با اهدای لوح سپاس مشترک، از خدمات بانک کشاورزی استان سیستان و بلوچستان قدردانی کردند. سید مرتضی بختیاری، رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) کشور و محمد کرمی استاندار سیستان و بلوچستان، با اهدای لوح سپاس مشترک به مدیر شعب بانک کشاورزی در استان، از حمایت‌ها، پشتیبانی‌ها و زحمات صادقانه مدیر و همکاران بانک

کشاورزی در استان سیستان و بلوچستان، در راستای ترویج فرهنگ کار، تلاش و توانمندسازی و ایجاد اشتغال، تقدیر و تشکر نمودند.

لرستان

مدیریت شعب بانک کشاورزی استان لرستان تعداد ۵۰ بسته نوشت افزار به دانش آموزان مدرسه فوتبال استان لرستان اهدا کرد. در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی بانک و با هدف پذیر کردن کودکان و نوجوانان و ارزش آفرینی برای این قشر از جامعه، معاون امور مشتریان و توسعه کسب و کار مدیریت با حضور در مدرسه فوتبال کیو گشت ضمن معرفی خدمات متنوع باشگاه کودک و نوجوان بانک کشاورزی و طرح قرعه‌کشی حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز، تعداد ۵۰ بسته هدیه باشگاه کودک و نوجوان بانک کشاورزی را به دانش آموزان این مدرسه اهدا کرد.

مازندران

بیست و هشتمین دوره المپیاد ورزشی کارکنان بانک کشاورزی (آقایان) با حضور مسعود رضایی معاون سرمایه انسانی و عضو هیات عامل، محمدی مفرد، معاون بازاریابی و امور شعب و عضو هیات عامل بانک کشاورزی و جمعی از مدیران و مسئولان بانک و با معرفی و اهدای جوایز به نفرات برتر، در مرکز آموزش بابلسر به کار خود پایان داد. در بیست و هشتمین دوره المپیاد ورزشی کارکنان بانک کشاورزی (آقایان) با حضور بیش از ۹۰۰ نفر از کارکنان در قالب ۳۷ تیم در ۶ رشته ورزشی به رقابت پرداختند و در خاتمه از برترین‌های هر رشته ورزشی قدردانی شد.

مرکزی

استاندار مرکزی به مناسبت گرامیداشت روز خبرنگار از مدیر شعب بانک در استان مرکزی قدردانی کرد. فرزاد مخلص‌الائمه استاندار مرکزی، به مناسبت برگزاری آیین گرامیداشت روز خبرنگار سال ۱۴۰۲، طی مراسمی با اهداء لوح سپاس، از اهتمام و پشتکار داریوش عظیمی، مدیر شعب بانک در استان مرکزی در تکریم و تجلیل از خبرنگاران و اصحاب رسانه قدردانی کرد.

آذربایجان شرقی

مدیر شعب بانک کشاورزی آذربایجان شرقی خبر داد که با عاملیت بانک کشاورزی، با واریز مانده بدهی دولت به گندمکاران، تمامی وجوه خرید تضمینی گندم به ارزش ۶۵ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال، از طریق شعب بانک کشاورزی استان به حساب کشاورزان واریز شد.

آذربایجان غربی

مجید کاظمی، نماینده استان آذربایجان غربی، در بیست و هشتمین دوره المپیاد ورزشی کارکنان بانک کشاورزی، در رشته بدمینتون به مقام نائب قهرمانی دست پیدا کرد. این مسابقات در بین کارکنان بانک کشاورزی وازپانزدهم لغایت بیستم مهرماه سال جاری در مرکز آموزش بابلسر برگزار گردید.

اردبیل

مدیریت شعب بانک کشاورزی استان اردبیل موفق به کسب مقام دومی در رشته تنیس روی میز مسابقات کارکنان بانک کشاورزی گردید. در بیست و هشتمین دوره مسابقات ورزشی کارکنان بانک کشاورزی که در مرکز آموزش بابلسر انجام گرفت، نریمان جودی همکار این مدیریت توانست در رشته تنیس روی میز مقام دومی مسابقات کشوری کارکنان بانک کشاورزی را کسب کرده و کاپ قهرمانی را به استان آورد.

اشاره

بانک کشاورزی ۹۰ سال تاریخ و ۹ دهه نشیب و فراز، ۹ دهه توفیق و البته گذر از گردنه‌های سخت را پشت سر گذاشته است. در این عمر بلند هزاران نفر همراه و همپای بانک بودند که این روزهای سخت و شیرین ساخته شد. در صفحات تقویم تاریخ بانک کشاورزی به بیان رویدادهایی می‌پردازیم که بر بانک گذشت.

تقویم تاریخ بانک کشاورزی - دفتر دهم

وصول مطالبات بانک سابق ایران

هیأت مدیره بانک در فاصله سال‌های ۱۳۳۱ تا ۱۳۴۰ پس از کسب مجوز از مجمع عمومی صاحبان سهام، باقیمانده اراضی عباس آباد را یکجا و از قرار متری ۴ ریال به وزارت جنگ واگذار نمود که جزئیات آن را در ادامه از نظر می‌گذرانیم.

مقاله نامه جدید با وزارت جنگ

مراجعات روزافزون افسران و درجه داران ارتش به بانک برای گرفتن قطعه زمینی از اراضی عباس آباد از یک طرف بلا تکلیف بودن تقویم و ارزیابی تأسیسات و مسدودات ارتش و وزارت جنگ در اراضی مزبور از طرف دیگر، و بالاخص وصول درخواست‌های مکرر از طرف سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی برای تخصیص یک قطعه زمین وسیع از این اراضی به منظور تقسیم بین کارکنان تابعه، عاقبت هیأت مدیره بانک را متقاعد ساخت تا پس از کسب مجوز از مجمع عمومی صاحبان سهام مقاله نامه جدیدی را با وزارت جنگ امضاء و مبادله نماید و براساس آن باقیمانده اراضی عباس آباد به استثنای:

«اراضی واقع زیر دکل‌های بیسیم، اراضی جنگل مصنوعی، اراضی واگذاری برای تأمین مسکن کارمندان سازمان برنامه و وزارت دربار و وزارت پست و تلگراف، اراضی واگذاری به بانک رهنی ایران، اراضی چوگان و مزرعه نمونه و باشگاه ورزشی تاج، اراضی مورد ادعای اشخاص ثالث و نهایتاً قطعات اراضی باقیمانده کمتر از ۱۵۰ متر» را یکجا و از قرار متری ۴ ریال به وزارت جنگ واگذار نماید. با این ترتیب برای بانک مستثنیاتی به شرح فوق باقی ماند؛ به اضافه تعداد کثیری پرونده‌های مربوط به دعاوی اشخاص علیه بانک و بالعکس.

انحلال «اداره بانک سابق ایران»

پس از تنظیم و امضای مقاله نامه جدید با وزارت جنگ در تاریخ هفتم تیر ماه ۱۳۳۳، هیأت مدیره بانک بنابر دلایل و جهاتی که در گزارش منضم به ترازنامه آن سال مشروح گردیده صلاح دانسته است سازمان «اداره بانک سابق ایران» را که از سال ۱۳۱۹ در امور مربوط به حل و فصل دعاوی مستقلاً عمل می‌نموده تغییر دهد و به طوری که اشاره نموده‌اند «تصفیه بانک سابق ایران بیش از این ادامه نیابد و هیأت مدیره مستقیماً تصفیه امور را به عهده بگیرد» به همین مناسبت ضمن انحلال اداره مذکور، اداره‌ای جدید به نام اداره قضایی و حقوقی دایر نموده‌اند تا مانند سایر ادارات تابعه مرکز از هیأت مدیره بانک کسب دستور نمایند.

تشکیل اداره قضایی و حقوقی

با تشکیل اداره جدید و تعیین پرسنل لازم نه تنها امور مربوط به تعقیب دعاوی مطروحه قبلی در آن متمرکز شد بلکه در سایر مسائل حقوقی و نیز تنظیم آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و به طور کلی کسب نظر مشورتی در تمام امور مرجوعه حق اعلام نظر به آن اداره تفویض گردید، سپس با انعقاد قراردادهای همکاری مدت‌دار با چند نفر از وکلای مبرز و پایه یک دادگستری تمام دعاوی علیه بدهکارانی که معسر یا مفلوک و یا اصولاً ناشناخته بوده و یا ارقام و مبالغ بدهی بعضی از پرونده‌ها بسیار ناچیز و ارزش و اهمیت تعقیب از نظر وصول خواسته دعوی را نداشت با جلب موافقت شورای عالی بانک از گردش خارج و مختومه گردید.

قانون اراضی دولت و شهرداری‌ها و اوقاف و بانکها

همزمان با کاهش تعداد این قبیل پرونده‌های دست و پاگیر بانک و پرداختن به دعاوی عمده در شعب مختلف دادگاه‌ها، قانون راجع به اراضی دولت و شهرداری‌ها و اوقاف و بانکها در تاریخ هشتم شهریور ماه ۱۳۳۵ به تصویب رسید که از حیث اهمیت موضوع به ذکر ماده واحده آن (بدون تبصره‌های متعدد) به شرح زیر اکتفا می‌گردد:

«هرگاه دولت یا شهرداری تشخیص دهد که در تهران و اطراف آن از میدان سپه تا شعاع صد کیلومتر از هر سمت از طرف افراد یا اشخاص حقوقی نسبت به اراضی متعلق به دولت که در دفتر رقبات ثبت است و اراضی شهرداری و نیز اراضی اوقاف و اراضی متعلق به بانک کشاورزی یا بانک ساختمانی و مسیله‌ها و تپه‌ها و اراضی موات و اراضی بایر بلامالک تجاوز شده و بدون داشتن حق آن اراضی و یا مسیله‌ها و یا تپه‌های موات و یا اراضی بایر بلامالک را ثبت کرده‌اند و بر اثر انقضای مدت اعتراض و یا به علت صدور سند مالکیت به نام متجاوز و یا ابادی متلقای آنها طرح دعوی در مراجع صلاحیت‌دار ممکن نیست، به تقاضای دولت یا شهرداری یا اداره اوقاف و یا بانک‌های کشاورزی و ساختمانی و یا دادستان شهرستان موضوع در هیأتی مرکب از رئیس دیوانعالی کشور و دادستان کل و یکی از رؤسای شعب دیوان کشور به انتخاب رئیس دیوانعالی کشور و رئیس کل دادگاه‌های استان مرکز و مدیر کل بازرسی کشور در ظرف یک سال از تاریخ تصویب این قانون (در کمیسیون دادگستری مجلسین) طرح خواهد شد ... الی آخر»

وضعیت اراضی عباس آباد با قانون جدید

با ابلاغ قانون مزبور، بانک مکلف گردید دادخواست‌هایی به هیأت پنج نفری مذکور در لایحه فوق‌الاشعار ظرف مدت یک سال علیه متجاوزین به اراضی عباس‌آباد با مراجعه به دفاتر و پرونده‌های موجود در بیوتات سلطنتی و خالصه و دفتر رقبات ناصری ضمن جلب نظر مشورتی مشاورین حقوقی تهیه و به هیأت پنج نفری تقدیم دارد. نظر به اینکه نتایج حاصله از تقدیم این قبیل دادخواست‌ها همچنین اقداماتی که از طرف بانک در اجرای تبصره ۳ لایحه قانونی راجع به اجازه تمدید مدت قانون احداث جاده سوم بین شهر و شمیران (موضوع واگذاری جنگل ساعی - پارک ساعی کنونی - به طور رایگان به شهرداری تهران) صورت گرفته مبسوط و مطول می‌باشد، لذا از ذکر جزئیات هر یک از دو مورد مذکور خودداری می‌گردد؛ ضمناً اشخاصی که علاقه‌مند به حصول اطلاع بیشتری هستند، می‌توانند به مقاله مشرح و مستندی که در مجله بانک و کشاورزی شماره ۲۵ مورخ خرداد و تیر ۱۳۶۹ در این خصوص درج گردیده است، مراجعه نمایند.

وصول مطالبات و تصفیه تدریجی در دهه ۳۰

لزوماً اضافه می‌گردد که حاصل اقدامات و فعالیت‌های بانک در مورد وصول مطالبات و تصفیه تدریجی حساب‌های بانک سابق ایران در دهه سی به شرح زیر بوده که به حساب سرمایه بانک منظور و منتقل گردیده است:

- در سال‌های ۱۳۳۲ الی ۱۳۳۴ (به شرح گزارش منضم به ترازنامه بانک): ۱۰۷ میلیون و ۶۰ هزار ریال
- در سال ۱۳۳۵ (به شرح گزارش منضم به ترازنامه بانک): ۶ میلیون و ۸۰۶ هزار ریال
- در سال ۱۳۳۹ (به استناد ارقام ثبت شده در دفاتر حسابداری کل): ۶ میلیون و ۳۷۵ هزار ریال
- جمع: ۱۲۰ میلیون و ۲۴۲ هزار ریال

شیوه تدوین مقالات

رتبه‌های قابل توجه در تولید مقالات علمی کشور به بحث روز تبدیل شده است و براساس شاخص تعداد مقالات و تعداد موارد استناد به آنها موفقیت‌های چشمگیری را به تولیدکنندگان این مقالات نسبت می‌دهند؛ اما باید توجه داشته باشیم که تولید دانش، تنها به تعداد و حجم مقالاتی که ارائه می‌شود بستگی ندارد؛ بلکه غنای محتوا، تازگی و شیوه‌ارایه صحیح و بسیاری از عوامل دیگر در این میان تعیین کننده‌اند.

بانک تخصصی کشاورزی نیز باید قدم در این راه بگذارد تا از این قافله علم عقب نیفتد و همکاران ارجمند با بهره‌گیری از تخصص و توانمندی‌های خود با انجام پژوهش و ارائه مقالات پرمحتوا که محصول آن اعتلای دانش و در نتیجه بهبود کیفی و کمی زندگی خواهد بود؛ ما را در چاپ و انتشار مطالب پرمحتوا یاری رسانند. از این‌رو، بر آن شدیم تا بعضی اصول و قواعد اولیه را برای تهیه و تدوین مقالات به اطلاع همکاران گرامی برسانیم و تقاضا کنیم پیش از ارسال مطلب موارد زیر را به دقت رعایت کنند.

۱- مقالات ارسال شده نباید قبلاً در هیچ نشریه دیگری چاپ شده باشد.
۲- حجم مقاله از حدود هزار و ۵۰۰ کلمه تجاوز نکند. مقالات طولانی حتماً به همراه خلاصه (با حداکثر هزار و ۵۰۰ کلمه) ارسال شود.

۳- متن اصلی مقالات ترجمه شده به همراه ترجمه آن ارسال شود.

۴- پیام‌مهر در ویرایش و تلخیص مطالب آزاد است.

۵- چارچوب مقاله نظام‌مند و شامل تمام بخش‌های مقدمه، شرح موضوع، بحث، نتیجه‌گیری و منابع باشد.

۶- عنوان مقاله کوتاه و معرف محتوای آن باشد.

۷- عنوان جداول، تصاویر و نمودارها گویا و روشن باشد.

۸- نام، نام‌خانوادگی، تحصیلات یا تخصص مرتبط با موضوع مقاله، سمت و محل خدمت و شماره تلفن خود را در زیر عنوان مقاله ذکر کنید.

۹- میان بخش‌های مختلف مقاله هماهنگی و ارتباط منطقی وجود داشته باشد و انسجام و توالی مطالب حفظ شود.

۱۰- فهرست منابع و مراجع با توجه به موارد زیر آورده شود.

۱۰-۱- ترتیب ارجاع کتاب

نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (نام مترجم یا مصحح)، عنوان اثر، نام ناشر، محل انتشار، سال انتشار و شماره صفحه

۱۰-۲- ترتیب ارجاع نشریه یا مجله

نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده، عنوان مقاله، نام مجله (نشریه)، سال، دوره، شماره و صفحه

۱۰-۳- ارجاع اینترنت

در صورت استفاده از وبسایت‌های اینترنتی ذکر نشانی دقیق صفحه ضروری است و به‌طور جدی از آرایه‌واژه اینترنت به‌عنوان ماخذ خودداری کنید.

۱۱- وقتی واژه‌های فنی، اصطلاحات یا عناوین خاصی برای اولین بار در متن به‌کار می‌رود شماره‌ای (توک) در بالای کلمه مورد نظر قرار گیرد و سپس در قسمت زیرنویس معنی آن اصطلاح یا طرز نوشتن آن کلمه به انگلیسی یا زبان دیگر آورده شود.

توجه: فقط واژه‌هایی که قبلاً به‌کار برده نشده، معادل خارجی آنها در انتهای مقاله بیاید.

۱۲- نقل قول‌ها داخل گیومه باشد.

۱۳- مقالات تنها از طریق ایمیل ماهنامه پیام‌مهر به آدرس payamemehr@agri-bank.com ارسال

شود و از ارسال مقالات به‌صورت کتبی و فاقد فایل word خودداری کنید.

۱۴- مقالاتی که به‌طور خلاصه در ماهنامه چاپ می‌شود را می‌توانید به‌طور کامل در وبسایت اصلی بانک بخش پیام‌مهر بخوانید.

۱۰۰۰ جایزه ۲۵۰ میلیون تومانی قرعه‌کشی بزرگ

حساب‌های قرض الحسنه پس انداز باتک کشاورزی

۱۰۰۰ جایزه ۸۰۰ میلیون ریالی کمک هزینه خرید خودرو داخلی

۱۰۰۰ جایزه ۲۰۰ میلیون ریالی کمک هزینه خرید لوازم خانگی

۵۰۰ جایزه ۱۵۰ میلیون ریالی کمک هزینه سفرهای زیارتی

و میلیاردها ریال جوایز نقدی دیگر

اداره کل روابط عمومی
مرکز ارتباط سبز: ۰۲۱-۸۱۳۰۱
keshavarzibank
www.bki.ir

